

RAZRED: 5.

1. SPLOŠNI OKVIR

1.1 Kratek splošni okvir

Licej Franceta Prešerna celovito pripravlja dijake na nadaljnji univerzitetni študij v Italiji, Sloveniji in tudi drugje, tako z vsebinskega vidika kot z vidika ustreznih metod dela ter ob upoštevanju narodnostnega vidika, ki je za nas temeljnega pomena.

1.2 Predstavitev šole

Pouk poteka v slovenskem jeziku po programih, veljavnih po italijanski šolski zakonodaji. V predmetnike vseh razredov pa sta vključeni tako slovenščina kot italijanščina kot samostojna predmeta. Specifično vsebino dajejo naši šoli pouk slovenskega jezika, književnosti, kulture in zgodovine ob vzporednem pouku italijanskega jezika in književnosti, kulture in zgodovine.

V preteklih letih so eksperimentiranja in reforme z novimi programi in urniki, ki jih je ministrstvo potrdilo, bistveno preoblikovala tudi podobo našega zavoda. Nacionalne smerice za vse smeri in učne predmete so dosegljive na spletni strani Ministrstva za šolstvo pod geslom "*Indicazioni nazionali*".

Licej Franceta Prešerna vzdržuje številne stike z drugimi šolami, bodisi v Sloveniji kot v Italiji, kot tudi na mednarodni ravni. Dijaki šole se udeležujejo letnih zamenjav in srečanj s sovrstniki evropskih držav.

2. PODATKI O KURIKULU

2.1 Profil kompetenc, pridobljenih ob koncu petletnega šolanja (iz Triletnega vzgojno-izobraževalnega načrta)

V trieniju naj bi dijak poglobljajl in sistematiziral svoje znanje, gojil logično mišljenje, se usmerjal k samostojnemu delu in oblikovanju lastnih stališč in kritičnemu odnosu do stvarnosti.

V trieniju bo dijak:

- o osvojil primerno kulturno razgledanost, sposobnost logičnega mišljenja in urejenega podajanja sporočil v ustni in pisni obliki;
- o krepil svoje komunikacijske in jezikovne spretnosti;
- o razvijal zmožnost razčlenjevanja besedil, izpostavljanja središčnih tem in pojmov, identificiranja dejstev, izhodišč, hipotez, mnenj, interpretacij, vrednot;
- o se navajal na različne interpretacije istih vsebin, iskal osebne razlage, postavljajl nova vprašanja in izražajl dvome;
- o se navajal na natančnost in rigoroznost kot predpogoj za znanstveno delo;

- gojil kulturo branja.

Ob koncu trienija naj bi bil dijak:

- zmožen samostojnega dela in ustvarjalnega preoblikovanja usvojenih vsebin v novem kontekstu;
- sposoben primerjanja, logičnega sklepanja, zastavljanja in reševanja problemov;
- sposoben estetskega doživljanja in vrednotenja različnih oblik umetniškega ustvarjanja (likovne, gledališke, glasbene in filmske umetnosti);
- sposoben priprave sheme za ustno podajanje;
- sposoben poseganja v razpravo.

2.2 Tedenski urnik

ZNANSTVENI LICEJ ZA UPORABNE ZNANOSTI	1. raz.	2.raz.	3. raz.	4. raz.	5. raz.
slovenščina	4	4	4	4	4
italijanščina	4	4	4	4	4
angleščina	3	3	3	3	3
zgodovina			2	2	2
zgodovina in zemljepis	3	3			
filozofija			2	2	2
naravoslovje	3	4	5	5	5
matematika	5	4	4	4	4
informatika	2	2	2	2	2
fizika	2	2	3	3	3
risanje in zgod. um.	2	2	2	2	2
telesna vzgoja	2	2	2	2	2
verouk ali alt. dejavnosti	1	1	1	1	1
TEDENSKO	31	31	34	34	34

3. OPIS RAZREDA

V teku šolanja so dijakinje in dijaki v splošnem redno obiskovali pouk in v glavnem še kar sistematično utrjevali učno snov z domačimi nalogami in samostojnim učenjem. V lanskem šolskem letu so se, kljub nekaterim občasnim izjemam, pozitivno odzvali na uvedbo ukrepov

za omejevanje širjenja okužbe COVID-19 in v glavnem redno in sodelovalno sledili izobraževanju na daljavo.

3.1 Sestava razrednega sveta

Predmet	Priimek in ime profesorja
Slovenski jezik in slovstvo	Devetak Alex
Italijanski jezik in slovstvo	Kočevar Dajana
Angleški jezik in slovstvo	Veljak Jana
Filozofija	Zuliani Max
Zgodovina	Čok Štefan
Matematika	Stergonšek Alja
Fizika	Doz Daniel
Informatika	Leghissa Tjaš
Naravoslovje	Starec Matjaž
Risanje in zgodovina umetnosti	Merku Jasna
Gibalna in športna vzgoja	Tul Miloš
Verouk	Agostini Maria Elena
Alternativne dejavnosti	/

3.2 Didaktična kontinuiteta profesorice/profesorjev

PREDMET	3. RAZRED	4. RAZRED	5. RAZRED
SLOVENŠČINA	Dokorič Aleš	Devetak Alex	Devetak Alex
ITALIJANŠČINA	Luigi Pulvirenti	Smotlak Nika	Kočevar Dajana
ANGLEŠČINA	Veljak Jana	Veljak Jana	Veljak Jana
FILOZOFIJA	Čok Igor Simčič J.	Doz Eleonora	Zuliani Max
ZGODOVINA	Čok Igor Simčič J.	Čok Štefan	Čok Štefan
MATEMATIKA	Stergonšek Alja	Stergonšek Alja	Stergonšek Alja
FIZIKA	Doz Daniel	Doz Daniel	Doz Daniel
INFORMATIKA	Tavčar Loris	Tavčar Loris	Leghissa Tjaš
NARAVOSLOVJE	Korošec	Korošec	Starec Matjaž
RISANJE IN ZGODOVINA UMETNOSTI	Grgič Boris	Grgič Boris	Merku Jasna
GIBALNA IN ŠPORT. VZGOJA	Tul Miloš	Tul Miloš	Tul Miloš
VEROUK	Fajdiga Ana	Agostini Maria Elena	Agostini Maria Elena
ALTERNATIVNE DEJAVNOSTI	Merku Jasna	/	/

3.3 Sestava razreda in njegova zgodovina

1. razred 2017/18 8 dijakinj + 10 dijakov
2. razred 2018/19 5 dijakinj + 10 dijakov
3. razred 2019/20 4 dijakinje + 10 dijakov
4. razred 2020/21 4 dijakinje + 10 dijakov
5. razred 2021/22 4 dijakinje + 10 dijakov

4. PODATKI O STRATEGIJAH IN METODAH INKLUZIJE

Posebni didaktični pristopi k pouku sodijo med t.i. "nove kompetence", ki jih za učitelje izrecno navajajo tako evropske smernice na področju izobraževanja (Priporočila Sveta Evrope o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje z dne 22. maja 2018) kot tudi državne smernice (smernice za nove liceje - *Linee guida per i licei*, SUT - DSA). V ta okvir sodi, med drugim, tudi sposobnost diferenciacije in individualizacije pouka, kot posebni didaktični pristop, ki omogoča inkluzijo in reševanje specifičnih pedagoško-didaktičnih učnih specifik oziroma podpira vsestransko spodbujanje dijakovega intelektualnega potenciala.

Z vidika šolske izobraževalne ponudbe menimo, da je prisotnost pobud za šibkejšje dijake (npr. podporni pouk) in boljše dijake (tekmovanja, nadgradnja znanja) uresničitev prizadevanj v tem smislu.

V širšem smislu sodijo v ta okvir tudi pobude, katerih namen je zagotavljanje didaktične kontinuitete in uvajanje v novo učno okolje za prvošolce (prehod iz sekundarne šole prve stopnje na drugo stopnjo, projekt Dobrodošli) ter pobude v zvezi s t.i. usmerjanjem za višje letnike (staži, delo ob učenju, srečanja z različnimi izobraževalnimi in drugimi ustanovami). Zlasti strategije usmerjanja so zelo pomembne, saj navajajo dijake na spoznavanje novih učnih (ali delovnih) okolij ter posredno podčrtujejo pomen vseživljenjskega učenja kot vrednote za uspešno vključevanje v trg dela. V skladu s smernicami reforme "Dobra šola" licej podpira, vzdržuje in pogloblja stike z institucijami, ki dijakom nudijo možnost delovne prakse, seveda upoštevajo specifično posameznih smeri.

5. SPLOŠNI PODATKI O DIDAKTIČNI DEJAVNOSTI

5.1 Didaktične metodologije in strategije

Klasične oblike poučevanja pestrijo tudi sodobni didaktični pristopi (izmenjave, tekmovanja, študij v tujini, staži, projektno delo, zunanja preverjanja itd.), ki ob sistematičnem razvoju in uporabi ključnih (splošnih) kompetenc (jezikovna kompetentnost - slovenščina, italijanščina, angleščina, nemščina, ruščina, grščina (tudi moderna), latinščina, IKT) predstavljajo predpogoj za uspešno vključevanje v "družbo znanja". Ob teh vsebinah je vseskozi prisotna možnost za posebne oblike individualizacije in diferenciacije pouka (individualna priprava na tekmovanja, delo po skupinah, usmerjanje posebno nadarjenih dijakov, podporni pouk, vzajemno učenje, srečanja dijakov s psihologom itd.).

Zgoraj omenjena prizadevanja se uresničujejo ob sprotne prilagajanju in povezovanju učnih vsebin, s posebnim poudarkom za vnos novih didaktičnih elementov, ki jih učno osebje spoznava in usvaja ob rednem spremljanju pobud v smislu vseživljenjskega učenja.

5.2 Dejavnosti in načini pridobivanja prečnih kompetenc. Usmerjanje - orientacija (ex ASL): dejavnosti v trieniju

Licej prireja staže in razne oblike delovne prakse za svoje dijake, tudi v sodelovanju z različnimi znanstvenimi ustanovami v Trstu in okolici ter s slovenskim Deželnim

gospodarskim združenjem. V okviru obveznega obdobja šolskega uvajanja v delovno okolje je omenjeno dejavnost v preteklih šolskih letih licej še nadgradil, okrepil in razširil s pomočjo dodatnega osebja iz okrepljenega seznama osebja, ki ga je uvedel zakon 107/2015.

Mehke veščine (Soft skills)

Poznamo trde in mehke veščine. Trde so tiste, ki jih pridobimo preko izobraževanja in so nujno potrebne za opravljanje določenega poklica: so torej poklicno specifične, Mehke veščine je veliko težje definirati, so pa nujno potrebne, da je posameznik uspešen v poklicu in dober sodelavec, saj odražajo med drugim njegov odnos do ljudi. Nekoliko težje se jih moremo naučiti, saj je v standardnem izobraževanju večji poudarek na trdih veščinah. Mehke veščine so množica osebnih lastnosti, navad, odnosov in socialnega čuta. Produktivno in zdravo delovno okolje temelji na mehkih veščinah, saj te vplivajo na medosebne odnose, komunikacijo, reševanje konfliktov itd. Mehke veščine so v času avtomatizacije in digitalizacije še posebej pomembne, saj jih – za razliko od trdih veščin – ne moremo nadomestiti.

Glavne mehke veščine, ki jih pri dijakih lahko razvijamo med delom ob učenju oz. pri pridobivanju mehkih veščin in usmerjanju, so:

1. Avtonomija

Sposobnost izvajanja danih nalog brez stalnega nadzorstva, avtonomno sprejemanje odločitev in samoiniciativa, urejanje samega sebe. Sposobnost razumevanja pravil in etike dela.

2. Prilagodljivost

Sposobnost prilagajanja na spremembe, pripravljenost sprejemanja novosti, pozitiven odziv na nepričakovane situacije ter odprtost do novih delovnih nalog in izzivov, tudi v sodelovanju z ljudmi z zelo različnimi nazori.

3. Sposobnost dela pod pritiskom in odpor na stres

Stabilnost v stresnih situacijah, nadzorovanje samega sebe in ohranjanje koncentracije. Sposobnost upravljanja z odgovornostmi.

4. Organizacijske sposobnosti

Sposobnost udejanjanja idej, določanja prioritet, načrtovanja in organizacije z danimi sredstvi (upoštevajoč tudi čas na razpolago).

5. Preciznost in pozornost do detajlov

Sposobnost biti točen, delaven, pazljivi in pozoren do detajlov tudi v luči končnega rezultata. Sposobnost izkoriščanja časa na razpolago.

6. Učenje učenja

Sposobnost razumevanja svojih pomanjkljivosti in možnosti nadgradnje, želja po lastnem izboljšanju in poglobljanju znanja.

7. Usklajevanje znanja

Sposobnost pridobivanja podatkov ter organizacija in reorganizacija podatkov in znanja, ki prihajajo iz različnih virov z namenom, da se doseže določen cilj. Sposobnost avtokritike in razvijanje kritičnosti.

8. Samoiniciativnost

Sposobnost razvijanja idej, nadzorovanje njihovega razvoja in organizacija v obliki uresničljivih projektov. Kreativnost in iznajdljivost.

9. Komunikacijske sposobnosti

Prilagajanje terminologije potrebam sogovornika, aktivno poslušanje, premišljeno natančno izražanje, sposobnost sinteze in povzemanja; pozitivno soočanje z drugimi. Sposobnost upravljanja digitalnih sredstev in medijev.

10. Reševanje problemov

Sposobnost ugotavljanja prioritet in kritičnosti; iskanje in ugotavljanje najboljše možne rešitve.

11. Sposobnost dela v skupini

Sodelovanje v skupini, trud za ohranjanje dobrih odnosov, sodelovanje z drugimi, sposobnost ustvarjanja pozitivnih odnosov s sodelavci. Razumevanje potreb drugih in sposobnost reševanja konfliktov. Spoštovanje pravil in hierarhije na delovnem mestu.

5.3 Učna okolja: orodja – sredstva – kraji (lokacije) – časi vzgojno-izobraževalnih dejavnosti

Vse učilnice in laboratoriji na liceju so opremljeni z računalnikom, projektorjem in internetno povezavo. V skladu z razpoložljivimi sredstvi, tudi v okviru ministrskega Državnega načrta za digitalno šolo (PNSD), si prizadevamo za posodabljanje in nadgradnjo obstoječe tehnološke opreme na šoli. Šola razpolaga z veliko dvorano, ki prostorsko zadostuje za srečanja in predavanja, z manjšo telovadnico in tremi laboratoriji.

Že več let pa nas tare prostorska stiska. Marsikatera razredna skupnost je nameščena v prostorih, ki bi morali biti večji, sodobneje opremljeni, manj hrupni. Licej bi moral namreč razpolagati s primernimi strukturami, s katerimi bi morala biti opremljena vsaka sodobna šolska stavba (npr. šolska menza, prostor za sprostitev, igrišča na odprtem, zelene površine, parkirišče ipd.).

6. DEJAVNOSTI IN PROJEKTI (izrecno navesti: kateri so bili poglobljeni didaktični in organizacijski elementi, kje in kdaj so se dejavnosti in projekti odvijale/i, komu so bile/i namenjene/i, katere so bile metodologije in kateri so bili doseženi cilji)

6.1 Podporne dejavnosti in dejavnosti za okrepitev vzgojno-izobraževalnega procesa

Podporni pouk:

V smislu ministrskih navodil (Mo št. 80/2007, Mo št. 92/2007 in OPR št. 122/2009) in na osnovi skromnih finančnih razpoložljivosti razredni sveti ob koncu 1. in 2. polletja izvajajo podporni pouk, sprotno nadoknadenje vrzeli v znanju in individualno delo za posamezne dijake z negativnimi ocenami.

6.2 Dejavnosti in projekti, povezani z “Državlansko vzgojo in ustavo”

SPLOŠNI OKVIR

Na ustnem delu državnega izpita je predvideno preverjanje prečnih kompetenc (*»competenze trasversali«*) in znanja ter dejavnosti s področja državljanstva in ustave (*»cittadinanza e costituzione«*). Komisija naj upošteva dejansko izvedene vsebine, ki so vsebovane v tem dokumentu. Preverjanje temeljnih državljanskih kompetenc na kolokviju naj bi se nanašalo na smernice za pouk zgodovine in filozofije na državnih licejih

(»*Indicazioni nazionali*«, odlok št. 211 iz dne 7.10.2010), ki pojav definirajo le v splošnem. Zakonodajalec te kompetence postavlja v sklop družbeno-zgodovinske osi v luči razvoja osebnega profila posamezne/ga dijaka/inje (»*profilo culturale, educativo e professionale*«).

Preverjanje državljskih kompetenc naj komisija izvaja na podlagi projektov in pobud, ki so vključeni v Triletni vzgojno-izobraževalni načrt 2016/19 (TVIN). Opozarjamo, so glavnini pobud dijaki/nje sledili/e na prostovoljni oz. individualni ravni.

Ključne državljske kompetence, ki jih mora dijak/inja pridobiti ob zaključku šoloobveznega obdobja, sodijo v kontekst vsestranskega in vseživljenjskega razvoja posameznikovega jaza, njegove sposobnosti vzpostavljanja odnosov z drugimi ter pozitivnega odzivanja na naravno in družbeno okolje.

Dijak/inja je torej ob koncu študija zmožen/a:

- oblikovati samostojno utemeljene zaključke, poglede, mnenja in stališča, biti dovzetni za vživljanje v različne perspektive in interpretacije dogodkov;
- z učenjem ob raznovrstnih zgodovinskih virih razvijati zmožnosti kritične presoje in razlage aktualnih dogodkov, pojavov in procesov v preteklosti in sodobnosti;
- razviti sposobnost samostojnega odločanja pri političnih vprašanjih;
- premišljati koncepte narodnosti, državljanstva, identitete, zakonitosti, pravičnosti;
- razvijati kulturo spoštovanja drugačnosti, strpnosti, sodelovanja, sobivanja, miru;
- prepoznati in obsojati zločine proti človeštvu, genocide in druge oblike kršenja človekovih pravic;
- obsoditi politične sisteme, ki ne spoštujejo človekovih pravic;
- razvijati dojemljivost za vrednote aktivnega državljanstva;
- samostojno in odgovorno ravnati v življenju kot posamezniki in člani skupnosti.

UČNO GRADIVO

- Ustava Republike Italije (izdal in založil Deželni šolski urad za FJK, 2014);
- Zaščiteni? Manjšine in njihove pravice
lex.skqz.org/uploads/news_file/uploadsnews_file38.pdf ;
- Zaščitni zakon za Slovence v Italiji št. 38/2001
<http://www.slovenskaskupnost.org/downloads/2%20-%20Zakon%2038-2001.pdf>;
- Učno gradivo predstavništva Evropske komisije v RS https://europa.eu/teachers-corner/home_sl.

MODUL 1: ITALIJANSKA USTAVA

Nastanek italijanske ustave: razvoj iz Albertinskega statuta, problem kraljevine in fašizma, povojne volitve in ustavodajna skupščina, zgodovinski kontekst nastanka.

Definicija ustave in temeljne **značilnosti**: besedilo je pisano in dolgo, trdno in togo, programsko, izvoljeno, demokratično, kompromisno, protifašistično; struktura ustave; revizija ustave.

Temeljni pojmi **državljanstva**: delitev oblasti, pravna oz. zakonita država, državna ureditev, predstavništvo, laičnost,

Temeljna načela (čl. 1-12): demokracija, republika, pravica in dolžnost do dela, pravice in dolžnosti, enakopravnost pred zakonom, zaščita manjšin, odnos z RKC, svoboda veroizpovedi, odnos do vojne.

Pravice in dolžnosti državljanov (čl.13-54): osebna svoboda, svoboda bivanja, mišljenja in govora, zbiranja in združevanja, verovanja; kazenska odgovornost, domneva nedolžnosti in

pomen kaznovanja; družina in starševstvo, zdravje, šolanje, zaposlovanje, brezposelnost, stavljanje, volilna pravica, enakost med spoloma.

Državna ureditev in **delitev oblasti** (čl. 55-139): zakonodajna, izvršna in sodna veja oblasti; parlament, predsednik republike, vlada (prvi minister in ministri), sodstvo, lokalne oblasti.

MODUL 2: EVROPSKA UNIJA

Kontekst nastanka, temeljne institucije, simboli.

MODUL 3: ZAŠČITNI ZAKON ZA SLOVENCE V ITALIJI ŠT. 38/2001

Zgodovinski in politični kontekst, zakonski temelji mednarodnih pogodb, zaščite in jamstva

6.2.1 Predmet: DRŽAVLJANSKA VZGOJA

6.2.1.1 Število učnih ur

Medpredmetno poučevanje državljske vzgoje predvideva letno **33** učnih ur. V letošnjem šolskem letu smo profesorji 5.UZ namenili skupno **55** ur pouku državljske vzgoje.

6.2.1.2 Predelane vsebine

Poglej priložene predelane vsebine posameznega predmeta.

6.3 Druge dejavnosti za obogatitev vzgojno-izobraževalne ponudbe

3. razred liceja uporabnih znanosti

Pobude za šolsko leto 2019/20

Ogled predstave v angleškem jeziku - Fahrenheit

Šolski abonma SSG

Prešernova proslava

Predavanje na UniTS - ženske v znanstvenih poklicih

4. razred liceja uporabnih znanosti

Pobude za šolsko leto 2020/21

Projekt 'Obmejni pogledi'

Etika v znanstvenem raziskovanju

Dan spomina

Prešernova proslava

Olimpijade iz informatike

Virtualni ogled Sinhrotrona, ICGEB

Virtualni ogled CERN

Virtualni ogled observatorija

SISSA student day

UniVax day

Individualno:

Tekmovanje Haiku

5. razred liceja uporabnih znanosti

Pobude za šolsko leto 2021/22

Državno preverjanje znanja INVALSI

Dan spomina – živi spomini
Večdnevni izlet v Rim
Razstava Nikole Tesla
Znanstveni sejem Trieste Next
Ženske v znanosti - 8. marec predavanje
Immaginario scientifico – obisk
Immaginario scientifico – razstava '*Ritorno a Trieste: Lucio Saffaro tra arte e scienza*' in ogled strega pristanišča
Znanstvena predavanja - Peter Suhadolc (potresi), predavanje o zavarovanju
Predavanje Pirjevec
Predavanje o Cankarju - Marta Ivašič
Andrej Berdon predavanje o ustavi
Prešernova proslava
Prestava 'Animal Farm'
Slofest 2021 – Mladen Dolar
Barcolana Job 2021
Sodelovanje s skladom Lucchetta Ota

Pobude na prostovoljni ravni:

Izpit Trinity
Obermun 2022
Tekmovanje v geografiji

6.4 Medpredmetne dejavnosti

Medpredmetne dejavnosti so vključene v programe posameznih predmetov, ker niso bile predmet skupnega načrtovanja v začetku šolskega leta.

6.6 Morebitne posebne dejavnosti za usmerjanje (orientacijo)

Glede usmerjanja za dijake višjih letnikov licej organizira vsako leto vrsto pobud ki vključujejo študijsko in poklicno usmerjanje. Za maturante prirejamo predstavitve in ogled univerzitetnih programov in struktur tako v Italiji kot v Sloveniji. Redno sledimo pobudam poklicnega usmerjanja. Dijakinje in dijaki se udeležujejo stažev in delovne prakse.

7. PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI PRI POSAMEZNIH PREDMETIH

ZAKLJUČNO POROČILO IZ PREDMETA SLOVENŠČINE

Prof. Alex Devetak

Dosežene kompetence in veščine

Predmet slovenščina omogoča razvijanje ključnih jezikovnih in kulturnih kompetenc. Na področju jezikovnega pouka dijaki in dijakinje razvijejo jezikovne kompetence in slogovno zmožnost v slovenskem knjižnem jeziku.

Razvijanje sporazumevalne zmožnosti omogoča dijakom in dijakinjam izražanje misli in oblikovanje razumljivih, koherentnih, vsebinsko ustreznih in jezikovno pravih ustnih in pisnih besedil na papirju ali digitalno (kar pripomore tudi k razvoju posameznikove digitalne zmožnosti).

Dijaki in dijakinje razvijejo zmožnost razumevanja in razlage informacij, kar jim omogoča razumevanje in razlago različnih vrst besedil, tako umetnostnih kot neumetnostnih, analizo njihove oblike in vsebine ter ocenjevanje njihove primernosti. Besedila kritično poslušajo ali berejo, samostojno razčlenjujejo in vrednotijo.

Na področju literature dijaki in dijakinje vrednotijo literarnozgodovinske posebnosti besedil, jih umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtoricami in avtorji ter temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja. Umeščanje prebranih oz. poslušanih besedil v časovni in kulturni kontekst ter razvrščanje besedil omogoča dijakom, da se seznanijo z razvojem slovenske književnosti in umetnosti ter s tem razvijejo kulturne kompetence.

Dijaki in dijakinje so doma razvijali zmožnost samostojnega branja besedil domačih in tujih avtorjev.

Metodologije

Učna metoda pri pouku književnosti je bila verbalno–tekstualna in je temeljila predvsem na razlagi, razgovoru in razpravi. Učne oblike so temeljile na individualnem delu, skupinskem delu ter frontalnem podajanju snovi. Predstavitev kulturnega in literarnozgodovinskega ozadja literarnega dela oz. predstavitev avtorja in dela je večinoma potekala frontalno oz. kot individualno delo. Primerjali smo jezikovne, slogovne, kompozicijske in idejne značilnosti celotnega literarnega besedila ali odlomkov iz daljših, predvsem proznih besedil.

Ocenjevalni kriteriji

Pri ocenjevanju sem se držal učnega načrta, šolskega pravilnika in ministrskih smernic. Pisali smo 4 šolske naloge, 2 po tipologijah prve maturitetne naloge, eno po snovi in eno simulacijo prve maturitetne naloge.

Znanje snovi sem preverjal z pisnimi in z ustnimi preverjanji. Dijakinje in dijaki so doma prebrali 2 knjigi, ki so si jih izbrali sami. Za obe so napisali poročilo, ki je bilo ocenjeno..

Učbeniki, didaktično gradivo in učni propomočki

Predvsem predpisana učbenika: Lah, et al. **Umetnost besede 3**. Mladinska knjiga: Ljubljana in Lah, et al. **Umetnost besede 4**. Mladinska knjiga: Ljubljana.

Po potrebi smo se poslužili tudi drugih literarnih priročnikov, fotokopij in zapiskov.

Obravnavane vsebine

V sklopu državlanske vzgoje smo si ogledali film *Die Welle* (L'onda), ga analizirali in se pogovarjali o tematikah, ki jih odpira. Dijakinje in dijaki so film in pogovor uporabili kot izhodišče za pisanje eseja o totalitarnih režimih, pri pisanju eseja so si pomagali tudi s citati Ericha Fromma in Hannah Arendt.

Seznam obravnavanih besedil, ki naj služi tudi kot seznam besedil za ustno preverjanje na državnem izpitu, je sledeči:

1) Evropska moderna

- a) Stephane Mallarme (Nam bo nedolžni, živi in prekrasni dan)
- b) Charles Baudelaire (Sorodnosti, Omamljajte se!)
- c) Oscar Wilde (Saloma)

2) Slovenska moderna

- a) Kette (Na trgu)
- b) Murn (Ko dobrane se mračne)
- c) Cankar (Vinjete, Hiša Marije Pomočnice, Gospod stotnik, Kralj na Betajnovi, Hlapci (samo splošno, brez odlomka)
- d) Župančič (Čaša opojnosti oz. Velikonočni soneti)

3) Avantgarde, ekspresionizem in konstruktivizem

- a) Srečko Kosovel (Kriza, Ekstaza smrti, Kons. 5)
- b) Slavko Grum (Dogodek v mestu Gogi, Podgane)

4) Socialni realizem

- a) Ciril Kosmač (Sreča)

5) Vojna lirika

- a) Karel Destovnik Kajuh (Bosa pojdiva, dekle, obsorej)
- b) France Balantič (Zasuta usta)

6) Slovenska književnost po drugi svetovni vojni

- a) Poezija (Intimizem, Janez Menart: Croquis, Celuloidni pajac; Neoavantgarda, Tomaž Šalamun: Gobice)
- b) Dramatika (Dominik Smole, Antigona)
- c) Proza (Edvard Kocbek, Blažena krivda)

Do konca šolskega leta bomo predvidoma obravnavali še:

- d) Berta Bojetu, Filio ni doma

ITALIJANSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

PROFESORICA: Dajana Kocevar

RAZRED: 5.

SMER: UPORABNE ZNANOSTI

1. KOMPETENCE, ki so jih dijaki/inje dosegli/e ob koncu leta pri predmetu:

- jezikovne kompetence: tekoče berejo, pišejo, poslušajo, govorijo in se sporazumevajo v italijanskem jeziku; razumejo besedila, jih analizirajo in sintetizirajo;
- literarne kompetence: prepoznajo literarne zvrsti in poznajo razvoj italijanske literature ter njeno umestitev v evropsko literaturo;
- sporazumevalne in sodelovalne kompetence: učinkovito komunicirajo in sodelujejo v skupinah;
- digitalne kompetence: uporabljajo različne digitalne tehnologije;
- načrtovalne kompetence, učenje učenja, zmožnost reševanja problemov in povezovanja pridobljenega znanja.

2. VEŠČINE:

Dijaki naj bi pridobili sledeče veščine:

- razumevanje, analiziranje in sintetiziranje umetnostnih besedil,
- identificiranje središčnih tem in sporočil prisotnih v različnih besedilih,
- poznavanje in prepoznavanje literarnih zvrsti in njihovih tipičnih elementov,
- kontekstualiziranje besedil in povezovanje teh z avtorji, drugimi besedili, zgodovinskimi obdobji in literarno-kulturnimi gibanji,
- povezovanje in primerjanje italijanskih literarnih del s slovenskimi in evropskimi,
- zmožnost raziskovalnega dela in predstavitve pridobljenih informacij,
- pisanje različnih besedil v slovnično in stilistično primernemu jeziku,
- razumevanje podane snovi in sprotno zapisovanje ključnih točk,
- urejanje zapiskov v obliki povzetkov, parafraz, točk, shem in miselnih vzorcev,
- sporazumevanje in sporočanje v knjižnem italijanskem jeziku.

3. OBRAVNAVANE VSEBINE:

ALESSANDRO MANZONI: vita e opere, la questione della

lingua, le funzioni della letteratura romantica, il romanzo storico, le Odi civili, le novità del teatro manzoniano.

Predelani teksti: *Dagli atrii muscosi, dai Fori cadenti*, coro dell'atto III, (Adelchi);

Sparsa le trecce morbide, coro dell'atto IV, (Adelchi); Il cinque maggio.

NATURALISMO: cornice storico-culturale, positivismo, darwinismo sociale, determinismo, Emile Zola e L'ammazzatoio, *Germinale*.

Predelani teksti: *Gervasia all'Assommoir* (L'ammazzatoio), *Nel ventre della miniera* (*Germinale*).

GIOVANNI VERGA E VERISMO: vita e opere, contesto storico-culturale, Vita dei campi, *Novelle rusticane*, I Malavoglia, differenze tra Verismo e Naturalismo, tecniche narrative.

Predelani teksti: *Rosso Malpelo, La lupa* (Vita dei campi), *Libertà* (*Novelle rusticane*); I Malavoglia: *Prefazione, La famiglia Malavoglia* (capitolo I), *L'arrivo e l'addio di N'toni* (Capitolo XV).

SIMBOLISMO: contesto storico-culturale, i poeti maledetti, Charles Baudelaire e I fiori del male.

Predelani teksti: *L'albatro*, I fiori del male (C. Baudelaire).

ESTETISMO:

J-K. Huysmans: *Una vita artificiale* (A ritroso).

GIOVANNI PASCOLI: vita e opere, la poetica del Fanciullino, il nido familiare, *Myricae*, *Canti di Castelvecchio*.

Predelani teksti: *Temporale, X Agosto, L'assiuolo* (*Myricae*), *Il gelsomino notturno* (*Canti di Castelvecchio*); *È dentro di noi un fanciullino* (Il fanciullino).

GABRIELE D'ANNUNZIO: vita e opere, contesto storico-politico, estetismo, teoria del superuomo, panismo, autore di neologismi, sceneggiatore (didascalie per *Cabiria*) e drammaturgo (*Il martirio di san Sebastiano*), *Il piacere*, *Il fuoco*, *Laudi del cielo, del mare, della terra e degli eroi*: *Alcyone*, *Notturmo*.

Predelani teksti: *Il ritratto di un esteta* (*Il piacere*); *Fui Giulietta*- *L'impero del silenzio* (*Il fuoco*); *Deserto di cenere* (*Notturmo, Seconda offerta*); *La pioggia nel pineto* (*Laudi, Alcyone*).

IL ROMANZO DELLA CRISI: contesto storico-politico; Svevo, Pirandello, Proust, Mann, Kafka e Joyce.

Predelani teksti: *La madelaine*, *Alla ricerca del tempo perduto*, M. Proust; *La morte di Aschenbach*, *La morte a Venezia*, T. Mann; *Il risveglio di Gregor*, *La metamorfosi*, F. Kafka.

ITALO SVEVO: vita e opere, Svevo e Trieste, Una vita, Senilità, La coscienza di Zeno, la psicoanalisi e le teorie freudiane, il protagonista inetto e la malattia, il relativismo, il romanzo della crisi. Video: Guarire dalla cura (Museo Sveviano, Trieste).

Predelani teksti: La coscienza di Zeno: *Prefazione e Preambolo, L'ultima sigaretta, Un rapporto conflittuale,*

Una catastrofe inaudita, La seduta spiritica.

LUIGI PIRANDELLO: vita e opere, cornice storico-politica,

il concetto della maschera, la poetica dell'umorismo, il relativismo, il teatro nel teatro, Il fu Mattia Pascal, Novelle per un anno.

Predelani teksti: Il fu Mattia Pascal: *Premessa, La biblioteca (capitolo I), Cambio treno (capitolo VII), Io e l'ombra mia (capitolo XV);*

Il sentimento del contrario, L'umorismo; Ciacula scopre la luna, Novelle per un anno.

FUTURISMO: cornice storico-politica, Il manifesto del Futurismo, serate futuriste, Apollinaire: *Il pleut.*

SNOV, KI NAJ BI JO DIJAKI PREDELALI PO 15. MAJU:

GIUSEPPE UNGARETTI: vita e opere, cornice storico-politica, la guerra di trincea, l'influenza di Ungaretti sulla poesia del Novecento, la centralità della parola, Il porto sepolto, Allegria di naufragi.

Predelani teksti: *Veglia, I fiumi, L'Allegria, sez. "Il porto sepolto"; Soldati, L'Allegria, sezione "Girovago".*

FILIPPO TOMMASO MARINETTI: vita e opere, cornice storico-politica, Futurismo, Il manifesto del Futurismo, serate futuriste.

Predelani teksti: *Il bombardamento di Adrianopoli, Zang Tumb Tumb.*

ZAKLJUČNO POROČILO IZ ZGODOVINE

Prof. Štefan Čok

1) ŠTEVILO UČNIH UR

Predvidene ure 66 (2 uri tedensko)
Opravljenе ure 61 (že opravljenih 51, od teh 6 državljanske vzgoje: predvidoma drugih 10 do konca šolskega leta)
Ure v prisotnosti 61 (že opravljenih 51, od teh državljanske vzgoje: predvidoma drugih 10 do konca šolskega leta)
Ure na daljavo /
Preverjanja 4
Nadzorstvo /

2) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE IN GRADIVO:

Pri pouku zgodovine se poslužujem naslednjih učnih metod in oblik: frontalne razlage z diskusijo, specifičnih predavanj, videoposnetkov.

Za vsako obravnavano vsebino sem pripravil gradivo v obliki powerpoint predstavitve. Za zadnji del programa (od prve svetovne vojne dalje) sem upošteval gradivo iz učbenika Zgodovina 4, učbenik za četrti letnik gimnazije, Aleš Gabrič in Mateja Režek, Državna založba Slovenije, 2020

3) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Znanje preverjamo s kontrolkami (strnjena obravnava snovi, kratki odgovori na vprašanja odprtega tipa), ustnimi spraševanji in domačimi nalogami.

4) PREDELANI UČNI NAČRT

Letošnji pouk zgodovine se je pričel z obravnavo snovi, Napoleona, ki bi običajno sodila v 4. letnik.

Modul 1: Ponavljanje in utrjevanje lanske snovi
Pomlad narodov, Krimska vojna

Modul 2: Zedinjenje Italije in Nemčije
Gibanja in alternativni programi za združitev Italije;
Mazzini in Garibaldi ter ostali akterji;
Tri vojne za neodvisnost, zedinjenje in Italija po združitvi

Modul 3: Evropa v letih 1870-1890, Imperializem in kolonializem
Bismarckova Evropa (1870-90): obdobje oboroženega miru; zedinjenje in hegemonija Nemčije; Bismarck, "kočijaž Evrope"; nemška notranja in zunanja politika; Berlinski kongres.
Imperializem in kolonializem: vzroki in pomen, odnosi med kolonizatorji in koloniziranimi

Modul 4: Množična družba

gospodarske novosti (fordizem in taylorizem) in posledice kapitalizma na družbeno življenje, razredni boj, volilna pravica in žensko vprašanje, alfabetizacija, rojstvo socialne države, katoličani in socialni prerod, socialistične stranke in delavsko gibanje, novi nacionalizmi in afera Dreyfus

Modul 5: Evropa in svet na prelomu stoletja

Krizna žarišča in politika zavezništav; belle époque, nemirni Balkan; italijanski iredentizem; Slovenci pred prvo svetovno vojno

Modul 6: Prva svetovna vojna

Vzroki in povod; domino efekt vojnih napovedi; orožje in vojna v strelskih jarkih; razvoj vojne po letih in frontah; soška fronta; Povojna ureditev sveta: 14. Wilsonovih točk, mirovne pogodbe, Društvo narodov.

Modul 7: Ruska revolucija

meščanska revolucija l. 1905
februarska in oktobrska revolucija
diktatura proletariata in državljanska vojna
Lenin, Trocki in Stalinov prevzem oblasti

Modul 8: Povojna Italija in vzpon fašizma

gospodarstvo in politika po l. 1918, okrnjena zmaga, družbeno vrenje 1919-20 in državne volitve 1921, pohod na Rim in Matteottijev umor, fašistizacija države, fašizem in Slovenci

Modul 9: kriza leta 1929 in vzpon nacizma

Velika gospodarska kriza: zlom newyorške borze, Roosveltove reforme (New deal), posledice na globalno gospodarstvo in totalitarizem v Evropi, Weimarska republika, nacistična ideologija, militarizacija družbe in propaganda, prevzem oblasti in vzpostavitev nacional-socialistične diktature, Tretji rajh.

Do konca leta nameravam obravnavati še drugo svetovno vojno in njene posledice

Pri pouku državljanske vzgoje sem ob Dnevu spomina imel cikel predavanj na to temo. Z dijaki sem tudi večkrat obravnaval aktualnost oz. vojno v Ukrajini.

Predmet: FILOZOFIJA

Predmetni profesor: Max Zuliani

Število učnih ur in učno gradivo

Predvideno število učnih ur pouka filozofije je dve tedensko za skupnih 66 ur letno. V letošnjem šolskem letu sem opravil približno 60 ur pouka in štiri uri namenil vsebinam državljanske vzgoje. Pri pouku filozofije v petih razredih ni ustreznega učbenika oziroma priročnika v slovenskem jeziku. Posluževal sem se gradiva, ki mi ga je prijazno posredovala profesorica Veronika Brecej in črpal dodatne informacije iz italijanskih višješolskih učbenikov. Pri pripravi gradiva sem se opiral na izvorna dela obravnavanih filozofov in na sodobno, slovensko in italijansko filozofsko kritiko ter literaturo.

Metode in oblike učenja

Pri pouku filozofije sem se posluževal različnih učnih metod in oblik: frontalne razlage, diskusije, dialoga in vodenih skupnih razmišljanj ter samostojnega dela. Pri frontalni razlagi sem posamezne filozofe oziroma filozofska obdobja najprej zgodovinsko in politično uokviril ter izpostavil dogodke, ki so vplivali na razvoj določene filozofske struje. Nato sem predstavil življenje vsakega filozofa, in pri tem posebej poudaril izkušnje, ki so botrovale njegovemu filozofskemu razvoju, nato pa sem prikazal najpomembnejša dela in ključne vsebine filozofskega nauka. Spoznavanje pomembnejših naukov smo poglobili z branjem odlomkov. Tekste smo v razredu skupaj analizirali in komentirali. Poseben poudarek sem namenil tudi primerjanju in analizi medsebojnih vplivov filozofov različnih obdobj.

Preverjanje in ocenjevanje

Za preverjanje znanja sem se posluževal zlasti kontrolnih nalog (daljši odgovori na vprašanja odprtega tipa) in ustnega spraševanja. Pri ocenjevanju sem upošteval splošne kriterije ocenjevanja, ki jih je po skupnem sklepu sprejel ves profesorski zbor za šolsko leto 2021/22.

Predelane vsebine

Immanuel Kant: Obravnavana dela - *Kritika čistega uma*, *Kritika praktičnega uma*

Odnos med filozofijo in znanostjo. Analitične, sintetične in sintetično apriorne sodbe. Kritizem v gnoseologiji: Kopernikanska revolucija. Transcendentalna analitika, transcendentalna estetika, transcendentalna dialektika. Zavračanje metafizike. Utemeljitev avtonomne etike. Kategorični in hipotetični imperativ.

Idealizem:

K. G. W. F. Hegel: Osrednje postavke Heglove filozofije: duh, dialektika in trostopenjski razvoj duha. Pojmovanje zgodovine. Filozofija duha: subjektivni, objektivni in absolutni duh. Stopnje in figure zavesti v Fenomenologiji duha.

Karl Marx:

Kritika Heglove filozofije. Pojmovanje zgodovine: materialistična zgodovina, dialektični materializem, razredni boj, osrednje zgodovinske faze. Odnos med gospodarsko strukturo (gradnjo) in kulturo (nadgradnjo). Človekova narava in odtujeno delo: odtujeni produkt, samoodtujitev in odtujitev človeka od človeka. Kritika kapitalizma. Komunizem.

Arthur Schopenhauer:

Obravnavano delo – *Svet kot volja in predstava*.

Predelava Kantove filozofije. Vpliv staroindijske filozofije. Svet kot predstava. Nova utemeljitev metafizike: resničnost kot volja do življenja. Pesimizem. Izhod iz volje do življenja: estetika, etika in askeza.

Pozitivizem:

Glavne značilnosti pozitivizma.

Friedrich Nietzsche:

Obravnavava osrednjih del s posebnim poudarkom na *Rojstvo tragedije iz duha glasbe*. Nietzschejeva filozofija kot prelomnica v zgodovini zahodne misli. Analiza tradicionalnega pojmovanja grštva: apolinični in dionizični element, smrt tragedije in uveljavitev sokratizma. Smrt Boga. Nihilizem. Tri teme iz zrelega opusa: večno vračanje enakega, volja do moči in čezčlovek.

Sigmund Freud:

Odkritje nezavednega. Metode: hipnoza, proste asociacije in interpretacija sanj. Psihoanaliza kot terapija in teorija osebnosti. Transfert. Funkcije in delovanje osebnostih struktur: ida, ega in super-ega. Vloga spolnosti.

Eksistencializem:

M. Heidegger: Novo pojmovanje biti: eksistenca kot možnost. Človek kot zasnutek. Avtentična in neavtentična eksistenca. Odnos do smrti.

Državlјanska vzgoja:

Umberto Eco: Prafašizem

ZAKLJUČNO POROČILO IZ MATEMATIKE

ŠOLSKO LETO 2021/2022

RAZRED: 5.UZ

PROFESOR: STERGONŠEK ALJA

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIK

Predvideno število učnih ur je 4 tedensko za skupnih 132 ur.

Uvedeni učbenik sta:

M.Bergamini, A.Trifone, G.Barozzi: Manuale blu 2.0 di matematica 5

2) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Pri pouku matematike je pri uvajanju novih učnih vsebin v glavnem prevladovala frontalna metoda dela. Včasih sem snov podajala tako, da so dijaki sami prišli do posameznih zaključkov. Dijaki so utrejevali snov tako, da so individualno ali skupinsko reševali naloge in probleme. Snov so utrjevali z domačimi nalogami.

3) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Dijaki so pisali šolske naloge in bodo ustno izprašani (pri tabli bodo reševali matematične probleme in odgovarjali na vprašanja iz teorije), pisali so kontrolne naloge, pri katerih so pokazali predvsem spretnost podajanja in razumevanja snovi.

Dijaki so bili ocenjeni v skladu s skupnimi ocenjevalnimi kriteriji, ki jih je profesorski zbor ! potrdil za šolsko leto 2021/2022. Za ocenjevanje šolskih nalog sem se v drugem polletju posluževala kriterijev, ki so predvidni za ocenjevanje druge pisne naloge in so objavljeni v "Quadro di riferimento per la redazione e lo svolgimento della seconda prova scritta dell'e-same di stato"(D.Lgs. 62/2017, DM 769/2018).

4) PREDELANI UČNI NAČRT

-Funkcija, limita funkcije, zveznost funkcije:

Definicija in zapis realne funkcije, geometrijske transformacije, lastnosti elementarnih funkcij, graf funkcije. Limita funkcije, lastnosti limit, izreki o limitah, neskončne limite in limite v neskončnosti, posebni limiti:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$$

Asimptote (vodoravna, navpična in poševna). Zveznost funkcij, vrste nezveznosti.

- Diferencialni račun:

Definicija odvoda, osnovna pravila za odvajanje, geometrijski pomen prvega odvoda, odvod sestavljene, inverzne in implicitne funkcije, odvod elementarnih transcendentnih funkcij, točke v katerih funkcija ni odvedljiva, uporaba prvega odvoda: določanje stacionarnih točk, naraščanje in padanje funkcije, smerni koeficient tangente in normale v določeni točki grafa funkcije, Rollov, Lagrangeov in Cauchijev izrek, lokalni in absolutni maksimum oz. minimum funkcije, višji odvodi, uporaba višjih odvodov za določanje maksimumov, minimumov, konkavnost in konveksnost funkcije, *aproksimacija z odvodom*, ekstremalni problemi, Hopitalovo pravilo.

- Integralni račun:

Nedoločeni integral: opredelitev nedoločenega intervala, osnovne lastnosti nedoločenega integrala, nedoločeni integral nekaterih osnovnih funkcij, pravila za integriranje, integracija z razčlenitvijo, integracija po delih, integracija z upeljavo nove spremenljivke.

Določeni integral: opredelitev določenega integrala, geometrijski pomen določenega integrala, lastnosti določenega integrala, izrek o povprečni vrednosti, zveza med določenim in nedoločenim integralom, uporaba integralnega računa pri določevanju ploščin ravninskih likov. Uporaba integralnega računa pri določevanju prostornin vrtenin, posplošeni integral.

- Reševanje maturitetnih nalog

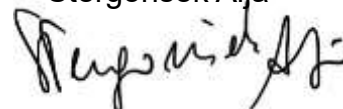
Strategije za reševanje maturitetnih nalog, ponavljanje učnih vsebin prejšnjih let (stožnice, ravninska geometrija, reševanje enačb: racionalne, iracionalne, trigonometrične, eksponentne, logaritemske, metode bisekcije, kombinatorika, geometrija v prostoru).

Predvideno predelani program po 15. maju 2019

- Vaje - uporaba in dopolnitev letošnje snovi ter ponavljanje vsebin prejšnjih let (bodisi pisno kot ustno pri tabli)

Trst, 9.5.2022

Stergonšek Alja

FIZIKA**PROFESOR: DANIEL DOZ****1. UVODNE BESEDE**

Pouk fizike naj bi dijakom nudil kulturne in metodološke pripomočke, da boljše razumejo svet, ki nas obdaja. Predmetni profesorji si prizadevamo, da bi, skupaj z ostalimi šolskimi predmeti, v dijakih razvili kritično mišljenje, analitične in sintetične sposobnosti, voljo do spoznavanja in raziskovanja, promocije humanosti in intelektualnosti, kritično razsojo zgodovine znanosti in človeštva nasploh.

V prvem bieniju dijaki spoznajo osnove fizikalnih zakonov klasične fizike: skalarne fizikalne količine, vektorske fizikalne količine, merske enote. Dijaki se učijo poenostaviti in modelirati situacije iz vsakdanjega življenja, reševati probleme in znati kritično presojati svoje delo. Laboratorijski eksperimenti so ključni del pouka fizike v prvem bieniju, saj pomagajo dijakom, da razumejo ključne fizikalne zakone, da sami raziščejo in izoblikujejo svoje znanstvene teorije, da jih nato preverijo in utemeljijo. Dijaki morajo eksperimente opisati z ustrezno znanstveno terminologijo. Potom poročil se bodo dijaki naučili analizirati in sintetizirati podatke, ki so jih sami izmerili v laboratoriju.

V drugem bieniju dijaki spoznajo osnove matematične fizike: uporabijo enačbe in matematične modele, da lahko opišejo fizikalne fenomene. Dijaki poglobijo snov, ki so si jo ogledali v prvem bieniju, in sicer osnove kinematike in dinamike, termodinamike, fluidodinamike in hidrostatične, geometrijske in fizikalne optike ter elektrike in magnetizma.

V petem letniku znanstvenega liceja dijaki spoznajo osnove moderne fizike, jedrske fizike, kvantne mehanike, relativnosti in kozmologije. Dijaki utrdijo znanje iz elektromagnetizma, ogledajo si končni produkt elektromagnetizma, tj. Maxwelllove enačbe ter izmenični tok. Spoznajo splošno in specialno relativnostno teorijo, s posebnim poudarkom na Einsteinovo enačbo, ki veže pojem mase z energijo. Preko zgodovinsko-znanstvene analize spoznajo krizo klasične fizike, ki je postavila v dvom dotedanje teorije; pri tem je poseben poudarek na predstavitev problemov in načinom reševanja le-teh. Dijaki spoznajo osnove kvantne fizike, s posebnim poudarkom na kvantizirane količine, kot so energija, polmer orbite elektronov v atomih, naboja ipd. Nadalje si dijaki ogledajo osnovne jedrske reakcije in razpade, pri čemer je veliki poudarek na energiji jeder.

2. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Pri pouku fizike naj bi dijaki razvili svoje znanje na sledečih področjih:

- Metodološko področje. Dijaki bodo razvili metodo samostojnega učenja, ki naj bi jim dovolilo samostojno raziskovanje in poglobitev v obdelane teme, s katerimi se bodo soočali tudi naknadno v svoji študijski karieri.
- Logično-argumentativno področje. Dijaki bodo razvili sposobnosti logičnega razmišljanja in znanstvene argumentacije, naj bi znali spoznati in reševati različne probleme iz vsakdanjosti ter naj bi znali razviti in argumentirati neko znanstveno hipotezo.
- Jezikovno-komunikacijsko področje.
  - Dijaki bodo znali uporabljati informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT) pri učenju, raziskovanju in komunikacij.
  - Dijaki bodo razvili tudi znanstveno terminologijo, ki naj bi jo posledično vestno in pravilno uporabljali pri znanstvenem sporočanju.

- Zgodovinsko-humanistično področje. Dijaki bodo znali uokviriti znanstveno mišljenje, zgodovino znanosti in tehnološkega razvoja v pravilno zgodovinsko obdobje in kritično presoјati razvoj znanstvene ideje.
- Znanstveno-matematično in tehnološko področje.
  - Dijaki bodo spoznali osnove fizikalnih znanosti, obvladali postopke in metode odkrivanja znanstvenih zakonov in uporabljati znanje, ki so ga pridobili, pri reševanju problemov iz vsakdanjosti.
  - Dijaki bodo spoznali in znali uporabljati matematično orodje, formule in računske postopke pri upodabljanju in modeliranju hipotez in pri reševanju problemov.
  - Dijaki bodo, preko laboratorijskih vaj, razumeli osnove fizike in obvladali osnovne fizikalne zakone, jih znali opisati in uporabljati v vsakdanjem življenju, ter naj bi znali uporabljati vestno in pravilno znanstveno izrazoslovje, ki so ga spoznali pri pouku.
  - Dijaki bodo, na osnovi temeljnih vprašanj vsakdanjega življenja in na podlagi zgodovinskega razvoja fizikalnih znanosti, znali argumentirati razloge, ki so privedli do raziskovanja določenih področij iz fizike in znanosti sploh.
  - Dijaki bodo, v povezavi z realnim življenjem, znali ceniti in kritično razmisliti o modernih dosežkih v fiziki.

Dijaki naj bi v prvem bieniju študija fizike odkrili in razumeli osnove fizike, fizikalnih zakonov in teorij, s katerimi jih ekspliciramo, in naj bi znali ceniti in oceniti zgodovino znanstvenega razvoja. Dijaki bodo v prvem bieniju razvili sledeče kompetence:

- opazovati in opisati pojave;
- sestaviti hipoteze z uporabo modelov, analogij in zakonov;
- formalizirati fizikalni problem in uporabiti matematična in fizikalna orodja pri reševanju problemov;
- izvesti, opisati in poročati o eksperimentu, pokazati veljavnost fizikalnih zakonov;
- poznati in uporabljati znanstveno izrazoslovje;
- spoznati in uporabljati metode organizacije in formalizacije deduktivnega procesa.

V tretjem in četrtem letniku naj bi dijaki znali:

- analizirati naravni pojav ali problem, prepoznati, katere podatke morajo izmeriti, katere količine pa so nepotrebne, znati povezovati hipoteze in zaključke;
- meriti dolžino, maso in druge osnovne količine, znati prepoznati meje in napake merilne naprave;
- zbrati, urediti in predstaviti dobljene podatke, znati pravilno presoditi velikosti merskih enot in znati pravilno zaokroževati podatke in predstaviti absolutne in relativne napake zbranih podatkov;
- analizirati tabele in grafično predstaviti podatke, znati razvrstiti podatke;
- prepoznati matematične strukture podatkov;
- uporabiti enostavne informatične programe za reševanje problemov in simulacijo fenomenov, uporabiti elektronski list;
- znati opisati, tudi z uporabo shem, merilne naprave in poteke eksperimentov;
- sodelovati s sošolci in biti del skupine;
- opazovati in opisati pojave;
- sestaviti hipoteze z uporabo modelov, analogij in zakonov;

- formalizirati fizikalni problem in uporabiti matematična in fizikalna orodja pri reševanju problemov;
- izvesti, opisati in poročati o eksperimentu, pokazati veljavnost fizikalnih zakonov;
- poznati in uporabljati znanstveno izrazoslovje;
- spoznati in uporabljati metode organizacije in formalizacije deduktivnega procesa.
- predstaviti in organizirati krajše in enostavnejše eksperimente.

V petem letniku naj bi dijaki znali:

- analizirati naravni pojav ali problem, prepoznati, katere podatke morajo izmeriti, katere količine pa so nepotrebne, znati povezovati hipoteze in zaključke;
- meriti dolžino, maso in druge osnovne količine, znati prepoznati meje in napake merilne naprave;
- zbrati, urediti in predstaviti dobljene podatke, znati pravilno presoditi velikosti merskih enot in znati pravilno zaokroževati podatke in predstaviti absolutne in relativne napake zbranih podatkov;
- analizirati tabele in grafično predstaviti podatke, znati razvrstiti podatke;
- prepoznati matematične strukture podatkov;
- uporabiti enostavne informatične programe za reševanje problemov in simulacijo fenomenov, uporabiti elektronski list;
- znati opisati, tudi z uporabo shem, merilne naprave in poteke eksperimentov;
- sodelovati s sošolci in biti del skupine;
- opazovati in opisati pojave;
- sestaviti hipoteze z uporabo modelov, analogij in zakonov;
- formalizirati fizikalni problem in uporabiti matematična in fizikalna orodja pri reševanju problemov;
- izvesti, opisati in poročati o eksperimentu, pokazati veljavnost fizikalnih zakonov;
- poznati in uporabljati znanstveno izrazoslovje;
- spoznati in uporabljati metode organizacije in formalizacije deduktivnega procesa.
- predstaviti in organizirati krajše in enostavnejše eksperimente;
- uporabljati kompleksnejše matematične modele in instrumente za predstavitev fizikalne realnosti.

3. ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIK

Predvideno število učnih ur je 3 tedensko za skupnih 99 ur. Na dan 15. maja 2021 smo opravili 84 učnih ur. Do konca šolskega leta nameravam opraviti še 9 učnih ur. Skupno bo torej 93 učnih ur.

Uvedena učbenika sta:

- R. Kladnik: Fizika za srednje šole, Svet elektronov in atomov DZS
- U. Amaldi L'Amaldi per i licei scientifici. blu 3, Zanichelli editore S.p.A.

4. UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Pri pouku fizike je pri uvajanju novih učnih vsebin v glavnem prevladovala frontalna metoda dela. Včasih sem snov podajal tako, da so dijaki sami prišli do posameznih zaključkov. Dijaki so utrjevali snov tako, da so individualno ali skupinsko reševali naloge in probleme. Snov so utrjevali z domačimi nalogami.

Med poukom na daljavo smo imeli lekcije v povezavi preko Google Meet-a. Po video lekciji sem dijakom dodeljeval domače naloge, ki so jih oddajali na Classroom-u.

5. PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Dijaki so pisali kontrolne naloge, pri katerih so pokazali predvsem spretnost podajanja in razumevanja snovi in so bili ustno izprašani. Sproti sem preverjal domače delo. Dijake sem med poukom na daljavo raje ustno spraševal, s čimer so urili govorne nastope.

Dijaki so bili ocenjeni v skladu s skupnimi ocenjevalnimi kriteriji, ki jih je profesorski zbor potrdil za šolsko leto 2021/2022.

6. PREDELANI UČNI NAČRT

V sledeči tabeli predstavimo osnovne cilje pouka fizike v petem letniku liceja uporabnih znanosti.

MODULI	OPERATIVNI CILJI	ŠT.UR
Modul 1: Elektromagnetizem		
1a) Elektromagnetna indukcija.	Inducirani tok. Faraday-Neumannov zakon. Lenzov zakon. Samoinduktivnost in indukcija. Energija in gostota energije magnetnega polja.	8
1b) Izmenični tok.	Alternatorji. Elementi tokokrogov pri izmeničnem toku. Tokokrogi in izmenični tok. LC tokokrogi. Transformatorji.	8
1c) Maxwellove enačbe in elektromagnetno valovanje.	Elektromotorna sila in inducirano električno polje. Manjkajoči deli. Maxwellove enačbe za elektromagnetno polje. Elektromagnetno valovanje. Ravninsko elektromagnetno valovanje. Prenos energije in gibalne količine. Polarizacija elektromagnetnega valovanja. Elektromagnetni spekter. Deli elektromagnetnega spektra.	8
Modul 2: Relativnostna teorija.		
2a) Relativnost prostora in časa.	Hitrost svetlobe in referenčni sistemi. Eksperiment Michelson-Morley. Aksiomi specialne relativnosti. Simultanost. Dilatacija časa. Kontrakcija dolžin. Invariant dolžin v smeri, ki je pravokotna relativističnemu gibanju. Lorentzove transformacije.	9
2b) Specialna relativnost.	Invariantni interval. Prostor-čas. Relativistična sestava hitrosti. Ekvivalenca med maso in energijo. Relativistična dinamika.	9
Modul 3: Uvod v moderno fiziko.		
3a) Kriza klasične fizike.	Črno telo in Planckova hipoteza. Fotoelektrični efekt. Kvantizacija luči v Einsteinovem modelu. Comptonov efekt. Spekter atoma vodika. Rutherfordov eksperiment. Millikanov eksperiment. Bohrov model. Energetski nivoji	13

	atoma vodika.	
3b) Kvantna fizika.	Snov kot valovanje. Heisenbergovo načelo nedoločenosti. Verjetnostno valovanje. Amplituda verjetnosti in Heisenbergovo načelo. Kvantna števila elektronov. Bozoni in fermioni. Laser. Klasična in moderna fizika.	11
3c) Jedrska fizika.	Jedra atomov. Atomske sile in energija jeder. Radioaktivnost. Zakon radioaktivnega razpadanja. Šibka vez. Dozimetrične količine. Jedrska medicina. Ekso- in endoenergetske jedrske reakcije. Jedrska fisija. Jedrske centrale. Jedrska fuzija. Diferencialne enačbe v fiziki: razpad jeder, kinematika, dinamika (2. Newtonov zakon), Newtonov zakon hlajenja predmeta. Padanje z uporom zraka (Stokesov zakon) in Malthusov model (populacijska logistična enačba). Primeri reševanja diferencialnih enačb v fiziki. Datiranje s C-14 (problem mumije).	11
Preverjanje znanja		8
Spraševanja, pisanje in poprava testov.		
Vsebine, ki jih nameravamo obravnavati po 15. majem	Ponavljjanje za maturo. Ustne predstavitve in urjenje ustnih veščin. Vaje z diferencialnimi enačbami in priprava na univerzo.	9

Predmetni profesor
prof. Daniel Doz

(elektronski podpis)

5 UZ - Predmet Informatika**Profesor: Tjaš Leghissa****Uvod**

Predvideno število učnih ur pouka informatike je dve tedensko. Zaradi malega števila učnih ur, so tematike omejene in strnjene.

Pri pouku informatike v petih razredih ni ustreznega učbenika. Dijakom in dijakinjam sem zato sam pripravil ustrezno didaktično gradivo. Pri pripravi gradiva sem razne informacije črpal s spleta ter z gradiva, ki je bil pripravljen na Fakulteti za Računalništvo in Informatiko Univerze v Ljubljani.

Poudarek učnega predmeta je večinoma na praktičnem in samostojnem delu. Pri nekaterih vsebinah pa je poudarek tudi na kreativnosti.

Predelane učne vsebine**Programski jezik HTML**

Struktura dokumenta HTML, naslovi, povezave, slike, vodoravne črte, presledki, sezname, tabele, spletni obrazci, gumbi, interne povezave, inputi, napredni gradniki spletnih obrazcev, obdelava spletnih strani in spletnih obrazcev

Programski jezik CSS

Struktura dokumenta CSS, razlika med jezikom CSS in HTML, ločevanje strukture od izgleda, vgrajeni slogi, zunanji slogi, pozicija elementov, barve (RGB), ozadje, dimenzije elementov, tipi pisave, zaobljeni robovi

Podatkovne Baze

Osnove podatkovnih baz, različni tipi podatkovnih baz, podatkovne baze MySQL

Programski Jezik SQL

Iskanje po podatkovni bazi, upravljanje elementov podatkovnih baz, ustvarjanje novih elementov

Kriptografija

Delovanje kriptografije v omrežju, simetrična in asimetrična izmenjava ključev, varnost na spletu, kriptografski algoritmi, algoritem RSA, algoritem Diffie – Hellman

Video montaža

Tehnike snemanja (pravilo 180 stopinj, pravilo tretjin), uporaba programa DaVinci Resolve, rezanje posnetkov, montaža večih posnetkov, color grading (upravljanje barv), kontinuiteta montaže, tehnični izrazi (dolgi rez, kader, jump cut, threshold), prenos videa

Metodologije

Razlaga pri informatiki temelji na frontalni razlagi, samostojnemu in praktičnemu delu. Pri frontalni razlagi sem posamezno snov razložil, nato pa sem jo praktično prikazal z različnimi primeri.

Pri programskih jezikih in video montaži je razlaga potekala v laboratoriju informatike. Sprva sem pokazal, kje lahko srečamo posamezne programske jezike in v čem se razlikujejo od drugih. Pouk je nato potekal dvosmerno. Vsak dijak je imel na razpolago računalnik, s katerim je pisal razne programe ali sestavljal spletne strani. Poudarek je bil tudi na samostojnem delu in samostojnem razmišljanju.

Razlaga podatkovnih baz in kriptografije je potekala v razredu. Vsako učno uro sem prvih 5 minut namenil temu, da sem skupaj z dijaki ponovil, kaj smo obravnavali prejšnjo uro.

Ocenjevalni kriteriji

Pri ocenjevanju sem se držal šolskega pravilnika in ministrskih smernic. Preverjanje znanja je potekalo ob zaključku vsakega sklopa učnih vsebin. Znanje snovi sem preverjal s pisnimi in praktičnimi preverjanji. Po možnosti pa so bili tudi ustno sprašani. Ocenjevani so bili tudi lastni izdelki (spletne strani in posnetki). Pri zaključevanju ocen bom upošteval celotno delo, zanimanje za predmet, sodelovanje v razredu, urejenost in resnost.

ZAKLJUČNO POROČILO IZ NARAVOSLOVJA

Prof. Matjaž Starec

1. UČNE URE IN UVEDENI UČBENIKI

V letošnjem šolskem letu je bilo predvidenih 170 ur - 5 ur tedensko, 34 tednov (206 dni pouka). Od teh smo do sedaj opravili 131 ur, do zaključka šolskega leta bomo imeli še 20-23 ur.

Uvedeni učbeniki:

- P. Stušek, B. Vilhar: *Biologija celice in genetika*; DZS;
- Dolenc, Koce, Tomažič, Zidar, Ambrožič: *Biologija 1*; Mladinska Knjiga LJ 2017;
- A. Smrdu: *Kemija 3 - Snov in spremembe*; Jutro LJ 2009;
- A. Smrdu: *Kemijo razumem kemijo znam 3 - Naloge iz kemije 1. in 2. zvezek*; Jutro LJ 2009;
- T. Greenwod: *Biologija - delovni zvezek*; Modrijan 2016.

2. KLJUČNA VOZLIŠČA

Na podlagi strokovne literature, ki je profesorjem zaenkrat na razpolago, navajam seznam ključnih vozlišč iz naravoslovja, v skladu z veljavnimi ministrskimi programi:

- Organska kemija: ogljikovodiki in aromatske spojine - nomenklatura, izomerije, značilne reakcije
- Biologija celice in metabolni procesi: gradniki življenja - biomolekule, celični metabolizem, celica kot energijski sistem.
- Matične celice in uporaba teh pri zdravljenju patologij
- Encimatski procesi in biotehnologija
- Sestava celične membrane in pomembnost membranskih proteinov
- Imunologija: razvoj in glavni akterji

3. UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Delo v razredu je potekalo v obliki frontalne razlage z glavnim fokusom na diskusiji in povezovanju snovi skozi poglavja s strani dijakov. Dijaki so nekaj didaktičnega materiala sami izdelali (miselni vzorci). Pri pouku kemije so dijaki stalno izvajali računske kemijske vaje pri tabli.

Dijaki naj bi se tekom leta udeležili različnim predavanjem genetike in okoljskih tehnologij, ki pa so odpala zaradi različnih razlogov.

4. PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

V razredu so se preverjanja znanja vršila v obliki testov z odprtim tipom vprašanj. Dijaki so imeli zelo omejen prostor za odgovarjati na vprašanja, ki so lahko zajemala tudi zelo široke teme in poglavja snovi.

Pri ocenjevanju sem upošteval poznavanje učnih vsebin in ustreznost podajanja z uporabo primerne strokovnega izrazja, sposobnost podajanja kompleksnih tem v sintezni obliki, sposobnost samostojnega sklepanja, povezovanje posameznih poglavij

pa tudi sposobnost samostojnega reševanja danih problemov in utemeljevanje lastnih izbir.

Dijaki so bili ocenjeni v skladu s skupnimi kriteriji, ki jih je profesorski zbor potrdil za šolsko leto 2020-2021.

V primeru rahlo negativne ocene so dijaki popravljali s kratkim ustnim spraševanjem.

5. PREDELANA SNOV

a. BIOLOGIJA

Odločil sem se, da bi letnik začeli z opisom osnovnih bioloških molekul, ker je dijakom pomanjkalo ogromno znanja, ki je potrebno za razumevanje kompleksnejših tem kot so proteinski membranski procesi, imunost itn. Začeli smo torej s podrobno opredelitvijo organskih molekul in nato prešli na kompleksnejše teme.

1. Matične celice

- a. Somatske celice in matične celice, izvor in diferenciacija
- b. Matične celice: različni tipi in načini pridobivanja teh
- c. Matične celice: zakaj so pomembne, moderne aplikacije

2. Osnovne molekule življenja

a. *Voda*

- i. vodikove vezi in hidratacijski ovoj
- ii. voda kot glavno topilo
- iii. gostota vode in vpliv tega na globalne podnebne razmere
- iv. dostopnost vode in ohranjanje biodiverzitete skozi vse leto

b. *Organske molekule*: ogljikovi hidrati, lipidi, beljakovine in nukleinske kisline

- i. monomeri, polimeri - dehidracija in hidroliza
- ii. funkcionalne skupine in njihov vpliv na raznolikost organskih molekul
- iii. *ogljikovi hidrati*:

1. monosaharidi: značilnosti in funkcije teh, razlike med α -glukozo in β -glukozo
2. sestavljeni sladkorji: glikogen, škrob, celuloza - razlike v strukturi privedejo do ogromnih razlik v funkciji

iv. *lipidi*:

1. maščobe: različni izvori, nasičene in nenasičene maščobe, vpliv na zdravje posameznika
2. fosfolipidi
3. steroidi

v. *beljakovine*:

1. aminokisline in pestrost beljakovin, funkcionalne skupine, esencialne in ne-esencialne aminokisline
2. strukture proteinov: primarna, sekundarna, terciarna in kvartarna
3. različne funkcije proteinov in njihova odvisnost od površinskih lastnosti - kombinacija funkcionalnih skupin in strukture

vi. *nukleinske kisline*:

1. struktura DNA in funkcija molekule kot nosilka informacije

2. razlike med purini in pirimidini, nukleotidna sestava DNA in vpliv tega na fizikalno-kemijske lastnosti molekule
  3. histoni in zvitje DNA v kromosome
  4. 5' in 3' konci DNA, sinteza molekule
  5. odkritje DNA in problematika z ženskami v znanosti v prejšnjem stoletju
  6. molekula RNA: razlike z DNA, funkcija in struktura
3. Delovanje celice in metabolizem
- a. presnovne reakcije: endotermne in eksotermne
  - b. katalizatorji kemijskih reakcij
  - c. presnovne poti: anabolizem in katabolizem, redoks reakcije
  - d. ATP: pomembnost molekule in ATP cikel
4. Encimi
- a. vplivi pH, temperature in koncentracije soli na aktivnost encima
  - b. kofaktorji in koencimi
  - c. inhibitorji in uporaba teh kot zdravila
  - d. proces delovanja nekaj primerov zdravil: aspirin, ibuprofen, penicilin, NSAID itn.
  - e. encimske reakcije in odvisnost teh od koncentracije substrata in encimov
  - f. povratne zanke kot regulatorji encimskih reakcij
5. Biotska membrana
- a. fosfolipidni dvosloj in izbirna prepustnost membrane
  - b. membranske beljakovine in samostojna narava teh
  - c. princip delovanja testa aglutinacije
  - d. transport skozi membrano: pasivni in aktivni
    - i. difuzija in osmoza: test semipermeabilne membrane
    - ii. pasivni transport: kanalčki, pasivni prenašalci, simporterji
    - iii. aktivni transport: črpalke, sekundarni aktivni transporterji
    - iv. akcijski potencial nevrona in delovanje membranskih proteinov: membranski potencial, podroben opis akcijskega potenciala
  - e. endocitoza in eksocitoza, receptor mediated transport
    - i. pinocitoza, fagocitoza, RME
    - ii. primer prenosa holesterola skozi biotsko membrano
6. Imunologija
- a. razvoj imunosti skozi milijone let, ostanki primitivnega imunskega sistema v drugih organizmih
  - b. primarni in sekundarni imunski odgovor, lag faza in različne faze
  - c. prirojena in pridobljena imunost
  - d. humoralno in celično medirana imunost
  - e. celice imunskega sistema in njihov razvoj v imunskih organih

b. KEMIJA

1. Ogljikovodiki
  - a. *alkani* in *cikloalkani*
    - i. IUPAC pravila za imenovanje alkanov
    - ii. fizikalne in kemijske lastnosti
    - iii. verižna izomerija
    - iv. gorenje ogljikovodikov: popolno in nepopolno
    - v. radikalska substitucija kot značilna reakcija alkanov
  - b. *alkeni* in *alkini*

- i. IUPAC pravila za imenovanje alkenov in alkinov
  - ii. fizikalne in kemijske lastnosti
  - iii. položajna izomerija
  - iv. *cis-trans* izomerija
  - v. elektrofilna adicija kot značilna reakcija alkenov in alkinov
    - 1. hidrogeniranje, halogeniranje, hidrohalogeniranje, hidriranje
    - 2. tvorba ketonov in aldehydov po elektrofilni adiciji na alkin
- c. *aromatske spojine*
- i. benzen: fizikalne, kemijske in strukturne lastnosti
  - ii. hibridne orbitale in pi elektroni
  - iii. pravila za določanje aromatskih spojin
  - iv. IUPAC pravila za imenovanje benzenov
  - v. elektrofilna substitucija kot značilna reakcija aromatskih spojin
    - 1. nitriranje, sulfoniranje, halogeniranje, alkiliranje, aciliranje
    - 2. elektrofilna substitucija na substituirane benzene

c. DRŽAVLJANSKA VZGOJA

Državljanski vzgoji smo v razredu namenili 3 ure. Z dijaki smo gledali film "An Inconvenient truth" (Al Gore, 2006), ki obravnava okoljske teme in socio-politične težave za reševanjem ekosistemov. Po filmu smo si ogledali še kratek dokumentarec, ki obravnava Kurilove otoke in težave s katerimi se soočajo znanstveniki, ki si prizadevajo rešiti ogrožene ekosisteme po svetu.

Z dijaki smo ogledan material predebatirali, filma in debato so zatem uporabili kot začetno točko za esej, ki je obravnaval dosegljivost ekoloških ciljev Agende ZN 2030 glede na kritičen neuspeh preteklih let in točko na kateri smo sedaj.

PROFESOR: JANA VELJAK
PREDMET: **ANGLEŠČINA**
RAZRED: 5. razred uporabnih znanosti

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Dijaki se bodo seznanili z literarnim ustvarjanjem v angleškem jeziku v preteklosti in danes, spoznali bodo razliko med angleško in ameriško književnostjo ter književnostjo v angleškem jeziku bivših angleških kolonij. Brali bodo tekste in odlomke v originalu, jih ustno in pisno analizirali in komentirali, pisali bodo kratke eseje in tako utrjevali znanje angleškega jezika. Poglobljali in dopolnjevali bodo znanje jezika na ravni B2/C1.

UČNE METODE IN UČNE OBLIKE

Pri pouku angleščine se poslužujem naslednjih učnih metod in oblik:
frontalna razlaga z diskusijo, samostojno delo, delo v dvojicah, skupinsko delo, delo na računalnikih in videoprojektor.

PREVERJANJE ZNANJA

Za preverjanje znanja se poslužujem sledečih oblik:
šolske naloge, kontrolke – npr. strnjena obravnava snovi, kratki odgovori na vprašanja odprtega tipa, ustno spraševanje, sprotno preverjanje domačega in razrednega dela, raziskave, kratka predavanja/poročanja na obravnavano tematiko.

UČNI PRIPOMOČKI IN SREDSTVA

Pri pouku se v glavnem poslužujem:
učbenikov, preslikanega gradiva, računalnikov in računalniških programov, zemljevidov, interaktivne table, televizorja, revij, časopisov, brušur ipd.

PREDELANE VSEBINE po knjigi Compact Performer:

Marina Spiazzi

Marina Tavella

Margaret Layton

Compact Performer

Culture and Literature MULTIMEDIALE

LINGUE ZANICHELLI

Revolutions and the Romantic Spirit (Specification 4)

The Gothic novel

Mary Shelley: The Creation of the Monster from *Frankenstein*

S.T. Coleridge: *The Rime of the Ancient Mariner* (extract - The killing of the Albatross)

THE NOVEL AND ITS STRUCTURE (razmnoženo gradivo)

A two Faced reality: The Victorian Age (Specification 5)

Queen Victoria and the British Empire

Oscar Wilde: The Importance of Being Ernest

The New Frontier (Specification 6)

Walt Whitman: O Captain! My Captain!, I Hear America Singing

The American Civil War

Emily Dickinson: Hope is the thing with feathers

Herman Melville: Moby Dick

The Great Watershed (Specification 7)

WW1 – E.Hemingway: There is nothing worse than war , documentary about the author

A deep cultural crisis

Sigmund Freud

The modern novel: James Joyce extract. The funeral

James Joyce and Dublin: Eveline

THE COMMONWEALTH (razmnoženo gradivo)

A New World Order (Specification 8)

The Contemporary Age

The USA in the first decades of the 20c

F:S:Fitzgerald and The Great Gatsby

The Great Depression

Britain between the wars

George Orwell and political dystopia: Animal Farm (OGLED PREDSTAVE V ANGL. JEZIKU)

Branje odlomkov iz sodobnih del avtorjev.

ZAKLJUČNO POROČILO IZ RISANJA IN ZGODOVINE UMETNOSTI

Prof. Jasna Merkuš

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIK

Predvideno število učnih ur je 2 tedensko za skupnih 66 ur letno. V letošnjem šolskem letu smo jih **do 15. maja opravili 50**, (od teh je bilo **12 ur namenjenih obravnavanju snovi iz državljanske vzgoje**) od katerih je bila 1 ura namenjena pisnemu preverjanju, ustno preverjanje je potekalo med poukom. Po 15. maju je **predvidenih še 8 učnih ur**.

Pripravila sem digitalne slikovne predstavitve in fotokopije, ki so vsebino dopolnjevale in bile dijakom dostopne preko spletne učilnice. Posluževali smo se tudi e-učbenikov na spletnih straneh:

<http://eucbeniki.sio.si/lum/index.html>

www.didatticarte.it

Ogledali smo si dokumentarec Art Addict o Peggy Guggenheim

2) KLJUČNA VOZLIŠČA IZ RISANJA IN UMETNOSTNE ZGODOVINE

v skladu z veljavnimi ministrskimi programi

zavestno opazovanje likovnega dela
razlikovanje kompozicije, motivike, tehnike
sposobnost razbiranja vsebine likovnega dela
prepoznavanje tehničnih značilnosti likovnega dela
spoznavanje vloge umetnosti v času
zgodovinska umestitev obdobij
analiza likovnih del po obdobjih
prepoznavanje stilnih značilnosti
opisovanje likovnega dela
spoznavanje in uporaba strokovnega izrazoslovja

medpredmetne povezave:

slovenščina	simbolizem, impresionizem, ekspresionizem,
konstruktivizem;	
italijanščina	futurizem;
državljska vzgoja	umetnost in psihoanaliza (zakon Basaglia) ženska in umetnost (enakopravnost žensk)

3) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Pri pouku sem uporabljala frontalno in individualno učno obliko, med metodami pa predvsem vodeni razgovor in demonstracijo slikovnega gradiva. Dijake sem uvajala v samostojno raziskovalno delo, predvsem v preizkušanje različnih likovno izraznih tehnik ter v likovno izražanje v razvijanju lastne stilne govorice. Sledila sem jim individualno pri praktičnem delu; pri obravnavanju teoretskih izhodišč pa sem spodbujala njihovo sodelovanje in pogovor o obravnavanih vsebinah.

4) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Pri preverjanju znanja sem upoštevala poznavanje vsebin, urejeno podajanje v strokovnem jeziku, sposobnost smiselnega povezovanja in kritičnega presojanja. Znanje sem preverjala ustno in s pomočjo pisnih testov ter občasnih raziskav. Posamezne praktične izdelke na dano tematiko sem ocenjevala sintetično glede na končen likovni rezultat in istočasno analitično glede na spretnost in umesnost pri uporabi tenike, po sporočilnosti in vsebinski ustreznosti glede na dana navodila. Pri pouku risanja in zgodovine umetnosti prejmejo dijaki po eno končno oceno na polletje, ki zaobjema teorijo (likovna teorija in zgodovina umetnosti), prakso (prosto in tehnično risanje). Pri državljski vzgoji prejme vsak dijak po eno oceno na polletje za eno obravnavano poglavje, slednja pa gre v skupni seštevek z ocenami, ki jih dijaki prejmejo pri ostalih učnih predmetih.

5) PREDELANI UČNI NAČRT

16./17. stol.	barok, splošne značilnosti <u>Analiza slike: Gian Lorenzo Bernini: Zamaknjenje sv.</u>
<u>Terezije avilske</u>	
18./19. stol.	neoklasicizem, splošne značilnosti
Konec 19. stol.	
Impresionizem	<u>Analiza slike: Claude Monet: Impresija ob vzhajajočem soncu</u>
<u>soncu</u>	
Postimpresionizem	splošne značilnosti
Simbolizem	splošne značilnosti
Secesija	<u>Gustav Klimt, Palače Fortuny v Benetkah</u>
Avantgarda	
Fauvizem	splošne značilnosti
Ekspresionizem	splošne značilnosti
Kubizem	<u>analiza slike: Pablo Picasso: Avignonske gospodične</u> <u>analiza slike: Pablo Picasso: Guernica</u>
Futurizem	splošne značilnosti
Nadrealizem	<u>analiza slike: Max Ernst: Oblačenje neveste</u>
Abstraktizem	splošne značilnosti
Dadaizem	splošne značilnosti
Konstruktivizem	<u>Avgust Černigoj</u>
Tematske obravnave	
Umetnost in psihoanaliza	<u>Arturo Nathan, Cesare Sofianopulo, Vito Timmel</u> (državljska vzg.: zakon Basaglia))
Ženska in umetnost	<u>Ivana Kobilica, Frida Kahlo, Peggy Guggenheim, Marina Abramović</u> (državljska vzg.: enakopravnost žensk)
<u>Abramović</u>	

6) KRITERIJI OCENJEVANJA

Pri preverjanju teoretskega znanja (zgodovine umetnosti in likovne teorije) sem upoštevala poznavanje vsebin, urejeno podajanje v strokovnem jeziku, sposobnost smiselnega povezovanja in kritičnega presojanja. Znanje sem preverjala ustno in s pomočjo pisnih testov. Občasno so dijaki raziskovali delo posameznih likovnih umetnikov ter se nato vadili v ustnem podajanju vsebin.

Pri preverjanju likovnih izdelkov sem upoštevala sporočilnost, izvirnost in obvladanje izrazne tehnike.

7) **PROGRAM; KI GA BOMO PREDVIDOMA PREDELALI DO KONCA POUKA** - predvidenih 8 ur

Beneški bienale umetnosti ogled slikovne predstavitve 59. mednarodnega bienala

Arhitektura 20. stoletja Max Fabiani: Hiša Bartoli v Trstu

Jože Plečnik: Plečnikova Ljubljana

vključitev Plečnikovega opusa na UNESCO seznam umetniških dobrin

8) **SLIKOVNI PRIMERI ZA UPORABO NA KOLOKVIJU**

Reprodukcija **Klimtovega** portreta Adele Bolch-Bauer (The Woman in Gold)

Reprodukcija plakata filma **Metropolis** (Fritz Lang)

Reprodukcija **Monetove** slike *Impresija vzhajajoče sonce*

Reprodukcija **Picassove** slike *Avignonske gospodične*

Reprodukcija **Picassove** slike *Guernica*

Reprodukcija **Ernstove** slike *Oblačenje neveste*

Reprodukcija **Černigojeve** grafike/linoreza, *Portret Srečka Kosovela*

Reprodukcija **Marinettijevih** *Parole in libertà*

Reprodukcija treh *avtoportretov*, **Nathan, Timmel, Sofianopulo**

Reprodukcija izbranih *avtoportretov* **Fride Kahlo**

Reprodukcija Man Rayevega *fotografskega portreta* **Peggy Guggenheim**

Plakat **Marine Abramović** *We are all in the same boat*

PROFESOR: Miloš Tul

PREDMET: Telesna vzgoja

RAZRED: 5. UZ

ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIK

Predvideno število učnih ur je 2 tedensko za skupnih 66 ur. V letošnjem šolskem letu smo jih opravili 56.

V obdobju izrednih razmer je bil pouk Telesne vzgoje posebej otežkočen; kljub temu smo delovne pogoje prilagodili razmeram (medsebojna razdalja, razkuževanje itd) in uvedli pouk na podlagi izbranih vsebin, zlasti iz področja tehnike športnih iger in razvoja nekaterih motoričnih sposobnosti.

Pri izboru teoretičnih vsebin je bila upoštevana izrednost razmer, pri čemer smo zlasti vztrajali pri temah, ko so posredno povezane s telesno neaktivnostjo in s posledičnimi težavami, ki jih lahko dolgoročno mirovanje povzroči na ravni poameznikovega zdravja.

UVOD

Telesna ali gibalna vzgoja je nedeljivi del splošne vzgoje, upošteva človeka kot bio-psiho-socialno enoto. Telesna vzgoja torej celovito vpliva na razvoj

človekove osebnosti.

Doba petih let, ki jo zajema višja srednja šola, je bistvenega pomena za popoln in vsestranski razvoj človeka-mladostnika. Specifičnost razvojnega trenutka določa lastnosti pedagoške prakse na področju telesne vzgoje, kjer so zlasti pomembni trenutni poudarki glede na potrebe, ki se kažejo v razvojnem procesu mladostnika in ki izhajajo iz začetne analize stanja. Zaradi teh posebnosti, tako v čisto fiziološkem in morfološkem pogledu, kot tudi v psiho-socialnem pogledu, in zlasti glede na navodila t.i. *Vsedržavnih smernic* (Indicazioni nazionali, 2010) je priporočljivo, da se šolski učni načrt razčleni na različne ravni: učni načrt za prva dva letnika in učni načrt za tretji in četrti letnik ter učni načrt za peti letnik višje srednje šole.

Raziskave pri nas in v svetu opozarjajo na padanje količine gibalno/športne aktivnosti otrok in mladostnikov in posledično tudi na upad gibalnih sposobnosti, zlasti vzdržljivosti in moči. Moč je ena od pomembnih gibalnih sposobnosti (poleg gibljivosti), s katero lahko v veliki meri zmanjšamo možnost pojava negativnih posledic preveč enostranskega športnega udejstvovanja (poškodbe mišic, vezi, kit in sklepov) in predvsem dokaj neaktivnega življenjskega sloga dobršnega dela šolske populacije. Pregled literature s tega področja je pokazal, da je moč pri otrocih in mladostnikih mogoče povečati tudi za več kot 40%, kar je posledica izboljšanja živčno-mišične aktivacije in koordinacije, bolj kot hipertrofije. Pozitivni učinki vadbe za moč se kažejo tudi v izboljšanju lokalne vzdržljivosti, pozitivnem vplivu na sestavo telesa z manj adipoznega tkiva, izboljšanju stabilnosti sklepov, moči celega telesa in zlasti preventivi pred poškodbami. Zlasti temu vidiku (vidiku preventive vadbe) je pri opredelitvi načrta vadbe in določanju vsebin, namenjena precejšnja pozornost. Vse to je seveda možno doseči le z ustrezno prilagojenim in nadzorovanim programom vadbe, ob upoštevanju razvojnih posebnosti otrok in mladostnikov, njihove telesne in čustvene zrelosti ter nekaterih principov varne in učinkovite vadbe za moč.

Pomemben dejavnik, ki ga je potrebno upoštevati, je teoretično izhodišče oziroma podlaga, ki jo predstavljajo nove Vsedržavne smernice (Indicazioni nazionali, 2010). Pri novih teoretičnih izhodiščih zlasti izstopa prehod k načrtovanju kompetenc oz. prehod k didaktiki kompetenc. Kljub mnogim vsebinskim in metodološkim nejasnostim, ki jih navajajo avtorji (Vicini, 2010) glede na ministrska priporočila, bo struktura letne telesno-vzgojne prakse kot izhaja iz priloženega gradiva (glej *Vsedežavne smernice*)

IZHODIŠČNO STANJE

Izhodiščno stanje objavljeno v posebni prilogi.

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Vsestransko razvijati in harmonično oblikovati človeka: s tem naj bi pridobil zavest o sebi, spoznal svoje telo, ga sprejemal in vzljubil, ga znal čim boljše uporabljati in upravljati v vsaki življenjski situaciji.

Mladostniku naj bi pomagali, da bi se dobro počutil najprej s seboj, in nato tudi z drugimi. Dobil naj bi zavest o važnosti dobrega psihofizičnega počutja in zdravja.

Bolj specifično, razvojni proces je usmerjen v:

- ú   izboljšati sposobnosti telesnega izražanja
- ú   **razvoj motoričnih sposobnosti s posebnim poudarkom na izboljšanje zdravja**
- ú   **spoznavanje in vrednotenje športa kot pozitivno življenjsko vrednoto**
- ú   **poudarek na interdisciplinarno naravo športa oziroma telesne dejavnosti**
- ú   spoznavanje različnih metodičnih pristopov za razvoj izbranih motoričsposobnosti v duhu razvoja kompetenc
- ú   utrjevanje vseh vrednot socialne narave, ki dovoljujejo in prispevajo k pozitivnemu odnosu do vsakdanjosti
- ú   izboljšati vedenje in medsebojne odnose med dijaki in med dijaki in profesorji
- ú   povečati interes za šolsko delo
- ú   povečati samostojnost in spodbujati spoštovanje do drugih in do drugačnosti
- ú   izboljšati in spodbujati odkritosrčnost in medsebojno sodelovanje

UČNA NAČELA, METODE DELA IN UČNE OBLIKE

Ravnal se bom po načelih modernega pouka, ki pridejo v poštev pri pouku telesne vzgoje.

- metoda razlage in vizuelna metoda razlage (video-posnetki);
- metoda razgovora;
- metoda demonstriranja;
- sintetična metoda vadbe;
- analitična in globalna metoda vadbe;
- frontalna, skupinska in individualna oblika vadbe;

PREVERJANJE ZNANJA

V zvezi z procesom spremljanja in preverjanja splošnih telesnih sposobnosti in osnovnih antropometričnih dimenzij, se v letošnjem šolskem letu nadaljuje izpopolnjevanje t.i. športnovzgojnega kartona (v okvirih, ki jih bo dopuščalo učenje "na daljavo"). Na osnovi rezultatov, bodo predstavljena tudi nekatera predavanja za obrazložitev in prikaz bolj pomembnih parametrov psihomotoričnega razvoja (v povezavi s teorijo športne vzgoje).

Glede na posebne okoliščine bo v letošnjem šolskem letu bolj v ospredju vrednotenje teoretičnih vsebin in poskus prenosa znanja v prakso preko preprostejših oblik načrtovanja vadbe (stopnjevalni test in določanje stopnje intenzivnosti).

KRITERIJI

Sredstva za ocenjevanje

Metoda ocenjevanja

Osnovne PM sposobnosti

Motorični testi

Ocenjevanje glede na normative (1-10)

Osnovno tehnično znanje

Opisna ocena

Točkovanje (1-10) glej spodnjo tabelo

Odstotek prisotnosti

Primerjava zv %

/

Test iz TEORIJE ŠV

Preverjanje v prvem polletju

Ocenjevanje (točkovanje)

Posebne zasluge

Sodelovanje in morebitni uspehi na Dijaškem prvenstvu, Dospu itd.

/

Posebni primeri (v slučaju težkih poškodb ali dolgotrajne odsotnosti)

Krajše seminarske naloge na specifične teme športne vzgoje, posebne naloge, itd

Kot za TŠV

Merila za ocenjevanje (velja za praktični del)

Ocena 10:

Dijak poglobljeno in temeljito izvaja tehnične in taktične prvine obravnavanih športnih disciplin ter tehnično dovršeno izvaja vaje v okviru krožne vadbe. Je samostojen pri izbiri nalog in vaj za razvoj motoričnih sposobnosti. Ima pozitiven odnos do predmeta, pozna vpliv športa na zdravje in dobro počutje. Obvlada športno obnašanje in zna kritično presojati in izoblikovati stališča glede na športno problematiko.

Ocena 9:

Dijak temeljito izvaja tehnične in taktične prvine, pozna naloge in vaje za vzdrževanje motoričnih sposobnosti ter vpliv športa na zdravje. Obvlada športno obnašanje in ima pozitiven in aktiven odnos do predmeta.

Ocena 8:

Dijak izvaja tehnične in taktične elemente športnih disciplin. Zna izbirati ustrezne vaje glede na cilj. Odnos do dela je reden in aktiven.

Ocena 7:

Dijakovo poznavanje športnih iger, atletskih disciplin ter vaj za vzdrževanje motoričnih sposobnosti je zadovoljivo. Odnos do dela je dovolj reden in aktiven.

Ocena 6:

Dijak obvlada osnovna znanja predelanih športnih iger in disciplin ter delno pozna vaje za vzdrževanje motoričnih sposobnosti. Odnos do dela je zadosten, napredek skromen, zanimanje in sodelovanje občasno.

Ocena 5:

Dijakove kondicijske in koordinacijske sposobnosti so skromne. Odnos do dela in do predmeta je pasiven in odklonilen.

Ocena 4-1:

Dijak kaže popolno nezanimanje, pomanjkanje napredka, negativen odnos do dela in predmeta, neredno obiskuje pouk in je brez čuta za skupno in medsebojno sodelovanje.

Enotni kriteriji ocenjevanja za preverjanje znanja (v TVIN-u)**UČNI PRIPOMOČKI IN SREDSTVA**

Glede na zgoraj omenjene cilje, bodo predlagane vaje za:

- vaje za razvoj specifične koordinacije (osnovna tehnika posameznih športnih prvin in atletska abeceda);
- vaje za izboljšanje telesnih sposobnosti z orodjem in brez (vsa razpoložljiva sredstva in metode);
- utrditev znanja športnih iger s posebnim poudarkom na osnovne tipične igralne situacije;
- osnovni elementi akrobatike;
- glavne discipline lahke atletike in njih lastnosti (glede na pogoje)
- sodelovanje na dijaškem prvenstvu v individualnih disciplinah in v nekaterih ekipnih panogah;** (Campionati Studenteschi, Dijaško atletske prvenstvo ...)
- aktivnosti v okviru, ki jih dopušča normativa COVID (sprehodi itd)**
-

UČNI CILJI (Vsedrjavne smernice, 2010)

Peti letnik Višje srednje šole II. stopnje

Z uporabo različnih, mnogostranskih dejavnosti bo dijakova osebnost še bolj ovrednotena; obenem bo to priložnost za ugotavljanje njegovih lastnosti in nagnjenj, z namenom, da se še bolj celovito razvijajo njegove zmožnosti. Na ta način bo predmet ponudil posamezniku širšo paleto prenosljivih sposobnosti in s tem prispeval k usvojitvi ustreznih vedenjskih vzorcev, ki izhajajo – med drugim – tudi iz povezave s petletnim delom na področju zdravstvene vzgoje, okoljske vzgoje in vzgoje k družbeni odgovornosti.

- **samozavedanje in izpolnitev funkcionalnega razvoja izraznih in motoričnih/gibalnih sposobnosti**

Dijak bo sposoben uresničevati kompleksnejše gibalne naloge, ki so prilagojene popolnejšemu razvoju. Imel bo celovitejšo predstavo o učinkih, ki so posledica ustrezno načrtovane vadbe. Sposoben bo ugotoviti in utemeljiti vse pojave, ki so povezani s športom in so predstavljeni v današnjem socialnem in kulturnem kontekstu ter utemeljeni skozi vseživljenjsko perspektivo.

- **Šport, pravila in fair play**

Dijak bo obvladal in uporabljal tehnično-taktične strategije; sposoben bo etičnega soočanja s tekmovalnim kontekstom, spoštovanjem pravil in fair playem. Sposoben bo izvajanja različnih vlog pri organizaciji in vodenju športne dejavnosti, med drugim organizirati in voditi športne prireditve v šolskem in zunajšolskem okolju.

- **Zdravje, wellness (it. benessere), varnost in preventiva**

Dijak bo zavzel dejaven življenjski slog v odnosu do lastnega zdravja, ki ga moramo razumeti dinamično in dolgoročno. Telesni in športni dejavnosti moramo dati ustrezen pomen, tudi z vidika spoznanja načel zdravega prehranjevanja.

- **Odnos z naravnim in tehnološkim okoljem**

Dijak bo sposoben uresničiti odgovorna obnašanja v odnosu do skupnega okolja, ga varovati in poskušal izkoristiti različne možnosti, ki jih ponuja, tudi ob uporabi ustrezne tehnologije.

Splošne teoretične vsebine : OSNOVE TEORIJE ŠPORTNE VZGOJE ZA PETI LETNIK LICEJA »F. PREŠEREN«

MODUL 1: MOTORIČNE SPOSOBNOSTI IN NEPRAVILNOSTI TELESNE DRŽE OPREDELITEV ŠPORTNE VZGOJE IN NEKAJ STROKOVNA TERMINOLOGIJA

Športna (telesna) vzgoja, športna rekreacija, selektivni (tekmovalni) šport.

Gimnasti

ne vaje ter njihov lokalni in splošni učinek.

Strokovno izrazoslovje

SPLOŠNO O ČLOVEŠKEM TELESU Z VIDIKA ŠPORTNE VZGOJE - TERMINOLOGIJA

DELI ČLOVEŠKEGA TELESNA IN OPREDELITEV RAVNIN

Glava, trup, zgornji, spodnji ud

ORIENTACIJSKE RAVNINE

Sredinska ali mediana ravnina

Vodoravna ali horizontalna ravnina

Čelna ali frontalna ravnina

SPLOŠNO O KOSTO-MIŠIČNEM SISTEMU

Osnovni elementi iz osteologije:

Kostni-mišični sistem , oblika kosti, sposobnosti kostnega tkiva.

Mišice, aktivni gibalni aparat (aktivno gibalo)

Morfologija in glavne značilnosti mišic

PLOŠNO O SKLEPIH ALI ZVEZAH MED KOSTMI

Pravi in nepravi sklepi

VRSTE GIBOV V SKLEPIH

MIŠIČJE

Temeljni elementi anatomije človeka

Osnovni elementi iz miologije:

SKELETNE ALI PREČNOPROGASTE MIŠICE

GLADKE MIŠICE

SRČNE MIŠICE

OSNOVNE MOTORIČNE (Gibalne) SPOSOBNOSTI

Osnovne zakonitosti človeških motoričnih sposobnosti in splošne lastnosti.

Metode razvoja osnovnih psihomotoričnih sposobnosti.

MOČ (maksimalna, vzdržljivostna in hitra moč):

HITROST

VZDRŽLJIVOST (osnovna vzdržljivost, specialna in hitrostna vzdržljivost)

KOORDINACIJA (spretnost)

GIBLJIVOST (notranji dejavniki, zunanji dejavniki)

SLABOSTI IN NEPRAVILNOSTI TELESNE DRŽE

Nastanek in razvoj fizioloških krivin

Deformacije fizioloških krivin

Nekaj patologij kostnega aparata, primeri

Določanje deformacije krivine

Merske metode

NEPRAVILNOSTI HRBTENICE, PRSNEGA KOŠA, LOPATIC IN RAMEN

Skolioza, kifoza, lordoza

Nepravilnosti lopatic

NEPRAVILNOSTI NOG

ploska stopala, sabljaste noge, X-noge (genu valgum), O-noge (genu varum)

SLABA TELESNA DRŽA (ohlapna drža)

MODUL 2: ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG	
OSNOVNE OPREDELITVE	
	Življenjski slog mladostnikov danes Življenjski slog ali Zdrav življenjski slog? Pomen gibanja v zdravem življenjskem slogu Pomen prehrane v zdravem življenjskem slogu
POMEN GIBANJA	
	Vrsta, obseg in intenzivnost aerobnih dejavnosti in njihov vpliv na zdravje Izračun maksimalne frekvence srčnega utripa posameznika Uporaba formule 220-starost Postopni test in izračun maksimalne frekvence srčnega utripa Praktični primer ponazoritve frekvence srčnega utripa Oblikovanje preprostega programa vadbe za razvoj učinkovitosti srčno-žilnega sistema
POMEN PREHRANE	
	Pojem "Zdrave prehrane" Živila (ogljikovi hidrati, maščobe, beljakovine, vitamini, voda, vlaknine) Pojem "glikemičnega indeksa" Intervjuji s pomembnejšimi strokovnjaki na tem področju (link)

MODUL 3: ENERGETIKA IN TESTIRANJE OSNOVE FIZIOLOGIJA GIBANJA

Gibanje in centralni živčni sistem

Živčevje in sinapse

Fiziološke karakteristike živčne celice

Fiziološke karakteristike mišične celice

ATP, ADP in P

Osnove mišine kontrakcije

Energetski viri mišične kontrakcije

Energetski sistemi (anaerobni alaktatni, anaerobni laktatni in aerobni)

Značilnosti sistemov (kapaciteta in učinkovitost) (peti razred)

STATISTIČNE OSNOVE IN POMEN TESTIRANJA V ŠPORT

Veljavnost, objektivnost, občutljivost in zanesljivost testa

Preverjanje hitre in eksplozivne moči nog: sdm, šprinti, Abalakov

Preverjanje vzdržljivostne ali repetativne moči rok in ram. obroča

Preverjanju moči trupa: dvigovanje trupa

Preverjanje gibljivosti: predklon na klopici

Preverjanje aerobnih kvalitet

OBDELAVA REZULTATOV IN OVREDNOTENJE

MODEL (ali oddaljenost od modela...)

POVPREČJA, STANDARDNA DEVIJACIJA, ZUNANJI IN NOTRANJI KRITERIJI

STANDARDIZIRANJE REZULTATOV

Z-OCENE

T-OCENE

TOČKE

SKUPNE LESTVICE

RANG (VRSTNI RED)

MODULI

OPERATIVNI CILJI

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

ŠT.UR

Modul 1:

Motorične sposobnosti

Dijak usvoji temeljna znanja na področju metodike dela in je sposoben samostojnega načrtovanja ustrezne vadbe za razvoj motoričnih sposobnosti (zlasti moč, gibljivost in vzdržljivost) na temeljni ravni

Nepravilnosti telesne drže

Dijak usvoji potrebna znanja za vrednotenje osnovnih težav v telesni drži in razume temeljne razloge za razvoj le-teh. Zna izbirati ustrezne vaje za osnovne oblike preventive.

Modul 2:

Pomen gibanja za zdrav življenjski slog

Dijak razume pomen gibanja kot potrebna navada v smislu bolj aktivnega življenjskega sloga in je sposoben načrtovati preprostejše programe vadbe v smislu dobre rekreacije.

Pomen prehrane za zdrav življenjski slog

Dijak kritično obravnava prehranske navade glede na zdravje človeka. Dijak usvoji osnovna znanja za izbiro bolj »zdrave« prehrane.

Modul 3:

Energetika

Dijak spozna pomembnejše fiziološke predpostavke pri proizvodnji energije potrebno za mišično kontrakcijo in je sposoben načrtovati ustrezno in učinkovito vadbo.

Testiranje

Dijak spozna temelje statističnih postopkov kot podlaga pri razumevanju pojma »testiranja« v športu.

Maj, 2022

Prof. M. Tul

PROFESOR: Maria Elena Agostini

PREDMET: **VEROUK**

UČNE VSEBINE PO MODULIH V PETEM RAZREDU UZ

MODUL in didaktične enote	Učne metode, pripomočki in sredstva	Povezava z drugimi predme ti	Št.ur
Odgovornost posameznika v družbi - moje mesto v družbi - postmoderna družba - demokracija - vest - moralna zavest	frontalni pouk in pouk na daljavo - osebno raziskovanje - spletne strani - filmi - knjige	- zgodovina - slovenščina - filozofija - italjanščina	10
Etična vprašanja - uvod v etiko - sprejemanje sebe - sprejemanje drugega - odgovorno odločanje	- pouk na daljavo - uporaba spletnih strani - kratki filmi, - vloge - razmnoženo gradivo	- sociologija - psihologija	6
Družbeno-etična vprašanja - splav, evtanazija, darovanje kostnega mozga, darovanje organov in tkiv - kristjani v družbi - globalizacija - nasilje, - kristjani: sorodnosti in razlike	- frontální pouk - spletne strani - članki iz časopisov - knjige - filmi	- zgodovina - naravoslovje - filozofija	8
Zakon in družina - pomen družine - odgovorno starševstvo	- frontální pouk - spletne strani - osebno raziskovanje - časopisi - Film	- naravoslovje - sociologija - psihologija	6

Vzgojno izobraževalni cilji predmeta ali kompetenc	Pouk verouka v petem razredu omogoča dijakom, da razvijajo pozitiven odnos do sočloveka in človeškega življenja v vseh razsežnostih. Še posebej dijaki v tem letniku poglobljajo problematiko osebne odgovornosti posameznika v družbi, bioetična vprašanja, pripravo na zakon in družinsko življenje .
Ključne državlanske komp etence	V sodelovanju z drugimi predmeti pouk verouka v petem razredu omogoča dijakom, da razvijejo izostren čut odgovornosti v etičnih odločitvah, ko gre za vprašanje življenja in smrti in tudi odnosa do okolja in družbe. V njih naj bi se izostril pogled na odgovorno pripravo na zakon in družinsko življenje ter čut odgovornosti za graditev miru med seboj in v širši družbi.
Oblike in kriteriji preverjanja ter ocenjevanja znanja in kompetenc	Pridobljeno znanje preverjamo preko sodelovanja, občasno s tematskimi spisi. Upoštevamo tudi sposobnost logičnega mišljenja.

PRILOGE

ENOTNI KRITERIJI OCENJEVANJA

ena (1) = učenec odklanja učiteljevo preverjanje, ne odgovarja na zastavljena vprašanja in/ali odda bel list;

dva (2) = učenčev odgovor kaže popolno nepoznavanje obdelanih vsebin;

tri (3) = učenec ne pozna vsebin, zamenjuje pojme, podaja zmedeno;

štiri (4) = učenčevo znanje kaže globoke vrzeli, ki mu onemogočajo dograjevanje učnih vsebin, podajanje je neurejeno;

pet (5) = učenec le delno pozna učne vsebine, oziroma jih mnemonično podaja, znanja ne more uporabljati pri svojem delu, podajanje je negotovo;

šest (6) = učenec pozna vsebine, pri podajanju ni samostojen, izraža se preprosto;

sedem (7) = učenec obvlada obdelane vsebine in jih zna urejeno pojasniti in razložiti, izraža se pravilno in ustrezno;

osem (8) = učenec zanesljivo obvlada učne vsebine in jih logično povezuje in razvija, podajanje je samostojno in tekoče;

devet (9) = učenec brezhibno obvlada učne vsebine, zna vnašati podatke tudi z drugih področij znanja in jih kritično presoja;

deset (10) = učenec brezhibno obvlada učne vsebine, zna vnašati podatke tudi z drugih področij znanja, samostojno vrednoti, zastavlja si nova vprašanja;

ZAKLJUČNO OCENJEVANJE

Zaključno ocenjevanje ob koncu prvega ali drugega polletja je odločilni trenutek šolskega življenja. Preverjanje in ocenjevanje ureja ministrski pravilnik oziroma M.O. št. 122 z dne 22. junija 2009. Ob zaključku šolskega leta je na osnovi M.u. št. 92 z dne 5.11.2007 predvideno preloženo ocenjevanje.

Zaključno oceno določi razredni profesorski zbor, potem ko je vzel na znanje predlog predmetnega profesorja in mnenja ostalih razrednih profesorjev ter ravnatelja. V primeru nesoglasja se o oceni odloča z večino glasov. Ravnatelj je glas odločilen, ko je izid izenačen. Pri glasovanju o ocenah vzdržan glas ni mogoč.

Zaključna ocena ni rezultat matematične sredine vseh sprotnih ocen. Pri njenem oblikovanju se posamezni profesorji in razredni profesorski zbori poslužujejo vseh elementov, ki jih imajo na razpolago.

Tudi pri odločanju o prestopu v naslednji razred profesorski zbori pred sprejetjem kateregakoli sklepa vzamejo v pretres vse elemente, ki bi lahko bili koristni za sprejetje take odločitve, ki bo dijaku dejansko pomagala, da bo dosegel cilje učno-vzgojnega procesa.

Ministrska odredba št. 65/2022, ki ureja potek letošnjega državnega izpita, določa sledeče točkovanje:

Šolski kredit: do največ 50 točk

Prva pisna naloga: do največ 15 točk

Druga pisana naloga: do največ 10 točk

Kolokvij: do največ 25 točk

Šolski kredit računamo po sledeči tabeli, ki je stopila v veljavo z zakonodajnim odlokom št. 62 z dne 13.4.2017 (do največ 40 točk), in ga nato pretvorimo na osnovi navedene preglednice v prilogi C MO št. 65 z dne 14.3.2022 (do največ 50 točk).

Interni kandidati

Srednja ocena (S)	Šolski kredit (točke)		
	3. letnik	4. letnik	5. letnik
$S < 6$	-	-	7 - 8
$S = 6$	7 - 8	8 - 9	9 - 10
$6 < S \leq 7$	8 - 9	9 - 10	10 - 11
$7 < S \leq 8$	9 - 10	10 - 11	11 - 12
$8 < S \leq 9$	10 - 11	11 - 12	13 - 14
$9 < S \leq 10$	11 - 12	12 - 13	14 - 15

PREHODNA PREGLEDNICA

za kandidate, ki bodo polagali državni izpit konec šolskega leta 2021/22

Allegato C

Tabella 1
Conversione del credito scolastico complessivo

Puntaggio in base 40	Puntaggio in base 50
21	26
22	28
23	29
24	30
25	31
26	32
27	34
28	35
29	36
30	38
31	39
32	40
33	41
34	43
35	44
36	45
37	46
38	48
39	49
40	50

Tabella 2
Conversione del punteggio della prima prova scritta

Puntaggio in base 20	Puntaggio in base 15
1	1
2	1,50
3	2
4	3
5	4
6	4,50
7	5
8	6
9	7
10	7,50
11	8
12	9
13	10
14	10,50
15	11
16	12
17	13
18	13,50
19	14
20	15

Tabella 3
Conversione del punteggio della seconda prova scritta

Puntaggio in base 20	Puntaggio in base 10
1	0,50
2	1
3	1,50
4	2
5	2,50
6	3
7	3,50
8	4
9	4,50
10	5
11	5,50
12	6
13	6,50
14	7
15	7,50
16	8
17	8,50
18	9
19	9,50
20	10

Firmato digitalmente da
SIANCHI PATRIZIO
S. P.
D. - MINISTERO
DELL'ISTRUZIONE

Opomba:

M (media) – S (srednja cena) predstavlja srednjo oceno, ki jo je dijak oziroma dijakinja dosegel/la na ocenjevalni seji ob koncu vsakega šolskega leta. Za pripustitev v višji razred oziroma k državnemu izpitu nobena ocena posameznih predmetov ne sme biti nižja od šestih desetih. Tudi ocena iz vedenja ne sme biti nižja od šestih desetih. Pri računanju srednje ocene **M – S** štejemo tudi oceno iz vedenja.

Na osnovi veljavne tabele pri določanju kredita se razredni svet ravna po naslednji prednostni lestvici:

- srednja ocena **M – S**
- rednost obiskovanja pouka
- trud in zanimanje pri pouku in drugih šolskih dejavnostih
- izvenšolske dejavnosti oziroma formativni kredit

Formativni kredit za obšolske in zunanje dejavnosti je del šolskega kredita in je dodeljen v okviru zgoraj navedenih točk ter ne sme na noben način spremeniti odgovarjajočega pasu, ki ga je dijak/dijakinja dosegel/dosegla na osnovi srednje ocene.